

VEILIGHEIDSPAN

De Scharrelboerderij

De Scharrelboerderij
waar iedereen er toe doet!

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING.....	2
2.	VEILIGHEIDSBELEID.....	3
2.1	INLEIDING.....	3
2.2	GROTE RISICO'S EN MAATREGELEN IN HET ALGEMEEN.....	3
2.3	GROTE RISICO'S PER RUIMTE.....	5
2.4	BRANDVEILIGHEID.....	16
2.5	GELDIG EHBO CERTIFICAAT.....	17
2.6	VOORKOMEN VAN GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG.....	17
2.7	VIER OGEN PRINCIPE.....	18
2.8	ACHTERWACHT.....	19
2.9	MELDCODE KINDERMISHANDELING.....	19
2.10	VEILIGHEID EN PRIVACY.....	20
2.11	KINDEREN LEREN OM TE GAAN MET KLEINE RISICO'S.....	20
2.12	PLAN VAN AANPAK.....	21
2.13	GEZAMENLIJKE ACTIVITEITEN MET DE DAGBESTEDING.....	21
3.	GEZONDHEIDSBELEID.....	22
3.1	INLEIDING.....	22
3.2	HET VOORKOMEN VAN DE VERSPREIDING VAN ZIEKTEKIEMEN.....	22
3.3	HANDHYGIËNE.....	22
3.4	VOEDSELHYGIËNE.....	23
3.5	ZIEKE KINDEREN.....	24
3.6	HOOFDLUIS.....	25
3.7	SCHONE SPEEL- EN LEEFOMGEVING.....	25
3.8	TEXTIEL.....	26
3.9	ALLERGIEËN.....	26
3.10	EEN GEZOND BINNENKLIMAAT.....	26
3.11	FRISSE LUCHT.....	27
3.12	EEN GEZOND BUITENMILIEU.....	27
3.13	GEZONDHEID: LEREN OMGAAN MET RISICO'S.....	28
4.	BIJLAGEN.....	29
4.1	HET SCHOONMAAKSCHEMA.....	29
4.2	ACTIELIJST VEILIGHEID EN GEZONDHEID.....	31
4.3	ACTUALISEREN VEILIGHEID- EN GEZONDHEIDSBELEID.....	31
4.4	BIJTPROTOCOL DIEREN DE SCHARRELBOERDERIJ.....	32
4.5	PROTOCOL BUITEN SPELEN KDV.....	34
4.6	HITTEPLAN.....	37
4.7	PROTOCOL VERVOER.....	38
4.8	PROTOCOL MEDICATIE TOEDIENEN DE SCHARRELBOERDERIJ.....	43
4.9	PROTOCOL VEILIG SLAPEN IN DE KINDEROPVANG.....	46

1. Inleiding

Het doel van dit beleid is om kinderen, professionals en ouders een veilige en gezonde speel- en leefomgeving te bieden en eventuele risico's tot een minimum te beperken.

Wij actualiseren en werken het beleid continue bij. Zo blijven we scherp en kunnen we ook bij veranderingen in de omgeving of situatie (zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting) beschikken over een beleid dat up to date is.

Om ons beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid te bewaken hebben wij twee beleidsmedewerkers. Zij bewaken de kwaliteit op het gebied van veiligheid en gezondheid middels een cyclus waarin beleid wordt geactualiseerd, geëvalueerd en geïmplementeerd. De beleidsmedewerkers zijn verantwoordelijk voor het actualiseren en evalueren van het veiligheid en gezondheidsbeleid.

Eén maal in de zes weken is er een teamoverleg waar het veiligheid en gezondheidsbeleid op de agenda staat. Tijdens dit agendapunt worden er risico's en/of punten ter verbetering op het gebied van veiligheid met elkaar besproken. Deze punten worden genoteerd door de beleidsmedewerker in het document 'Actualiseren van veiligheid en gezondheidsbeleid'. De directie is verantwoordelijk voor zaken die aangepast, aangeschaft of opgelost dienen te worden.

Maandelijks passen de beleidsmedewerkers het veiligheid en gezondheidsbeleid aan. Mochten er beleidszaken veranderen waarbij de O.C. goedkeuring dient te geven, dan wachten we met het wijzigen totdat de O.C. schriftelijk akkoord heeft gegeven. In november van elk jaar, nemen de beleidsmedewerkers het veiligheid en gezondheidsbeleid helemaal door en passen zij aan zodra er veranderingen noodzakelijk zijn. Het plan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het team en daarna aan de O.C. De pedagogisch coach is samen met de directie verantwoordelijk dat het beleid wordt geïmplementeerd. De wijze waarop de pedagogisch coach dit vormgeeft is vindbaar in het coachplan.

We kunnen met dit plan niet alle incidenten voorkomen. Er kan altijd iets misgaan. Daarom vinden wij het belangrijk dat we naast een actueel beleid ook kinderen leren om op een goede manier met risico's om te gaan. Het zijn leermomenten die zij ook thuis kunnen toepassen.

Mocht u aanvullingen hebben of tegen iets aan lopen dat wij in ons beleid moeten opnemen, dan horen wij dat heel graag. Wij staan altijd open voor suggesties om het verblijf nog veiliger en gezonder te maken.

Ons actuele beleid is altijd voor professionals op de groep beschikbaar. Daarnaast wordt deze op onze website up to date gehouden voor ouders.

2. Veiligheidsbeleid

2.1 Inleiding

In het veiligheidsbeleid zijn, conform de afspraken binnen de Kwaliteit en Innovatie Kinderopvang 2018, de grootste risico's en maatregelen op het gebied van veiligheid en incidenten opgenomen.

De locatie is ruim opgezet. Dit betekent dat kinderen in aanraking komen met diverse risico's. Iedere teamvergadering bespreken we kort welke incidenten of risico's hebben plaatsgevonden. Deze worden genoteerd en na elk teamoverleg wordt dit plan bijgesteld.

2.2 Grote risico's en maatregelen in het algemeen

Het doel van ons beleid is om grote risico's te benoemen en aan te geven welke maatregelen we nemen om incidenten te beperken of te voorkomen. Hieronder hebben we voor ons de belangrijkste grote risico's beschreven. Daarbij hebben we beschreven wat wij er aan doen om dit risico te voorkomen en hoe wij handelen als zich onverhoopt een ongeval of ongewenste situatie voordoet.

- Kind komt met vingers tussen de deur
Alle deuren die een risico vormen zijn beveiligd met veiligheidstrips. Dit geldt voor beide kanten van de deuren in ruimtes waar kinderen komen. Deze worden jaarlijks gecontroleerd op beschadigingen en werking. Wanneer er eerder gezien wordt dat deze beschadigd zijn, worden deze vervangen of gerepareerd.
- Kind komt in aanraking met elektriciteit
Alle stopcontacten op het KDV zijn geaard en zijn kindveilig. De stopcontacten op de P.S.Z./B.S.O. zijn veelal kindveilig of zijn heel hoog geplaatst en zijn geaard. Daarnaast voorkomen wij zoveel mogelijk de aanwezigheid van losse snoeren en maken wij gebruik van kabelgoten. Elektrische apparaten worden, indien niet door de kinderen bediend of gebruikt, buiten handbereik geplaatst. Zie ook 'leren omgaan met risico's'.
- Struikelen en uitglijden
Om te voorkomen dat kinderen, professionals of ouders struikelen of uitglijden creëren we een open speelruimte waarbij vaste meubels niet in het looppad of centraal in de speelruimte staan. We maken op de groep wel gebruik van speelkleden, deze leggen wij zo neer dat er geen sprake kan zijn van hinder in het looppad. Natte plekken op de vloer maken we direct droog of we gebruiken een bordje waarop benoemd staat dat de vloer nat is. Ongebruikt speelgoed ruimen we meteen op. Zie ook 'leren omgaan met risico's'.
- Bezeren aan oneffenheden in muren en meubilair
Wij blijven het K.D.V., P.S.Z. en de B.S.O. controleren op oneffenheden in muren, zoals uitstekende spijkers en schroeven. Oneffenheden die het risico vormen dat kinderen zich hieraan bezeren, verwijderen wij direct. Ook controleren wij het meubilair op scherpe hoeken, randen of beschadigingen die een risico vormen. Is dit het geval dan

ondernemen wij direct actie. Wij verhelpen het risico of verwijderen het meubilair. Het meubilair dient degelijk en veilig te zijn.

- Kind valt door glazen ruit
Dit is bij ons uitgesloten. Alle ramen zijn kindveilig op het K.D.V. en de P.S.Z./B.S.O. Op het erf van De Scharrelboerderij is ook dubbelglas te vinden. Kinderen van de P.S.Z. en K.D.V. kunnen daar niet zelfstandig naar toe.
Hier gelden regels waarbij er niet gerend en gestoeid mag worden in deze ruimte. Er zijn ruimtes voldoende om lekker te stoeien of wat wilder te spelen.
- Kind bezeert zich aan speelgoed
Het speelgoed is afgestemd op de juiste leeftijdsgroep en is veilig. Kapot speelgoed dat een risico vormt, waaraan kinderen zich kunnen bezeren of kleine onderdelen kunnen inslikken (afhankelijk van de leeftijd), repareren wij of verwijderen wij direct.
- Kind komt in aanraking met chemische middelen of medicijnen
Schoonmaakmiddelen, bestrijdingsmiddelen, medicijnen of andere chemische (gevaarlijke) producten bewaren wij buiten het bereik van de kinderen. Ook moeten onze professionals hun tassen buiten het bereik van kinderen opbergen.
K.D.V.: in de kast op de groep.
P.S.Z./B.S.O.: in de kast bij de aanrecht in de gang waar de kapstokken geplaatst zijn
Ruimtes waar kinderen geen toegang toe hebben zijn indien mogelijk afgesloten. Zie ook 'leren omgaan met risico's'. Alle pedagogisch professionals zijn in het bezit van een kinder-E.H.B.O. diploma. Ook zijn er handboeken op De Scharrelboerderij te vinden (in Teams) met al deze informatie.
- Kind wordt vermist
Het grootste risico dat een kind vermist wordt is tijdens breng- en haalmomenten. We zorgen er altijd voor dat kinderen onder toezicht buiten zijn en de deuren en hekken van de buitenruimtes zijn gesloten. Ook zijn er afspraken gemaakt met de ouders of verzorgers wie de kinderen ophalen. Zonder nadrukkelijke toestemming van de ouders wordt een kind nooit aan een ander persoon (dan is afgesproken) meegegeven. Daarnaast zijn er conform de wettelijke eis voldoende pedagogisch professionals aanwezig die toezicht houden. Zij weten altijd welke en hoeveel kinderen er in de groep aanwezig zijn.

We hebben de afspraak dat alle personen op De Scharrelboerderij altijd de poort dicht maken. Het looppoortje wordt afgesloten met een driepuntssluiting. Op de poort is een bordje bevestigd met daarop 'poort sluiten'.

Alle buitendeuren in het KDV en P.S.Z./B.S.O. kunnen op slot. We kiezen er echter niet voor om deuren af te sluiten. Op ons erf is er geen direct gevaar voor kinderen als ze naar buiten zouden gaan.

Mocht er een kind toch 'ontsnappen', dan kunnen ze niet van het terrein af, omdat er overal hekwerken staan van minimaal een meter hoog. Daarbij is er veel sociale controle op het terrein en zal er dus spoedig alarm worden geslagen als er een kindje alleen rondloopt.

Als een kind tijdens het verblijf op ons kinderdagverblijf zoek raakt, hanteren wij het volgende stappenplan:

Stap 1: Er wordt zo rustig mogelijk gereageerd, in paniek raken helpt niet.

Stap 2: Er wordt vastgesteld waar het kind is kwijtgeraakt. Was de groep op dat moment binnen of buiten.

Stap 3: Een pedagogisch medewerk(st)er gaat op zoek naar het kind. De groep met pedagogisch professionals en kinderen blijven binnen. Eventueel wordt er gebeld of er pedagogisch professionals of de directie kan komen om (te helpen) de kinderen op te halen.

Stap 4: Na een half uur zoeken wordt er contact opgenomen met de ouders. Is het kind misschien naar huis gelopen? Ouders en kinderdagverblijf houden elkaar op de hoogte als het kind gevonden is.

- Kind verbrandt zichzelf
Hete dranken worden niet in het directe bijzijn van kinderen genuttigd of geplaatst. We plaatsen hete dranken altijd op een zo veilig mogelijke plek die niet binnen handbereik van de kinderen is.
Wanneer kinderen een bekertje thee willen, zorgen we dat dit lauw/warm water is en nooit gekookt water.
De keukens van het K.D.V. zijn op de groep aanwezig. In de keuken zijn twee inductieplaatjes. professionals koken op het achterste pitje. Mochten professionals beide plaatjes gebruikten, dan blijft er altijd een professional bij het fornuis.
Wanneer een kind zich toch heeft verbrand, wordt er direct met lauw stromend water gekoeld. Kleding wordt uitgedaan, mits het niet vastzit aan de wond. Ouders en eventueel de huisarts worden op de hoogte gebracht.
Op de B.S.O./P.S.Z. is er geen kookplaat aanwezig. Kinderen kunnen op de dagbesteding gebruik maken van de keuken. Hier is wel een kookplaat aanwezig. Dit is een inductie kookplaat. Tijdens het koken is er altijd een pedagogisch professional aanwezig.

2.3 Grote risico's per ruimte

Entree K.D.V. en groepsruimtes K.D.V. en B.S.O./P.S.Z.

Hieronder beschrijven wij de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de ingang / entree van het kinderdagverblijf en de groepsruimtes.

- Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Afspraak: binnen niet gooien met voorwerpen.

- Kind eet sigaretten of medicijnen uit de tas van een ouder of leidster (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
De pedagogisch professional zet de tas altijd in de kast op de groep, hier kunnen kinderen niet komen.
- Kind stopt kleine voorwerpen in de mond (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Berg kleine voorwerpen op in een afgesloten bakje.
Laat peuters in de groepen alleen met kleine voorwerpen spelen op de hoge tafel, dan kunnen kleine kinderen er niet bij. Daarna altijd de vloer controleren op kleine voorwerpen.
Afspraak: voordat kinderen op de grond gaan spelen, controleren of er geen kleine voorwerpen liggen.
- Klimtoestel (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Kinderen klimmen op het klimtoestel en spelen in de slak.
Onder het klimtoestel liggen er voldoende matten zodat mochten kinderen uit het klimtoestel vallen, ze niet met hun hoofd op de vloer vallen.
We streven ernaar dat er altijd iemand bij het klimtoestel toezicht houdt.

Opberg- / schoonmaakruimte

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot opberg- en schoonmaakruimten van het verblijf zowel op het K.D.V. als op de P.S.Z./B.S.O.

- De kast op de groepen van het K.D.V. waar de tassen van professionals en de schoonmaakmiddelen staan, is afgesloten middels een deur. De schoonmaakmiddelen staan op een hoge plank waardoor kinderen hier niet bij kunnen. Kinderen hebben geen toegang tot deze kast.
- De kast in de hal van de P.S.Z./B.S.O. waar de tassen van professionals en de schoonmaakmiddelen staan, is afgesloten middels een harmonicadeur. De schoonmaakmiddelen staan op een hoge plank waardoor kinderen hier niet bij kunnen. Kinderen hebben geen toegang tot deze kast.
- De kast in de entree van het K.D.V. waar de dweilkar staat, is afgesloten middels een deur. Kinderen hebben geen toegang tot deze kast. Mochten ze deze kast toch openmaken, ontstaat er geen gevaarlijke situatie.
- De ruimte achter de loods waar de boodschappen en schoonmaakmiddelen staan, is afgesloten middels een witte deur die ten alle tijden op slot is. Kinderen hebben geen toegang tot deze ruimte.

Keuken

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de keuken van het verblijf. Het streven is dat alle professionals beschikken over een E.H.B.O. diploma, hierdoor weten pedagogisch professionals hoe te handelen bij verbranding.

- Een kind verbrandt zich aan het fornuis op het K.D.V.
Er wordt gebruik gemaakt van twee inductieplaatjes.
Tevens zorgen professionals er bij het koken voor dat ze de achterste pitjes gebruiken.
De pannen worden niet met de steel naar 'buiten' gezet, zodat kinderen de steel niet kunnen pakken.
Mochten de professionals meerdere platen gebruiken, dan blijft er altijd een professional bij het fornuis.
- Een kind verbrandt zich aan het fornuis op de B.S.O.
Er is geen kookplaat op de B.S.O.
Mocht er toch een kookactiviteit gepland staat, dan wordt er gebruik gemaakt van de inductiekookplaat op de dagbesteding. Dit gebeurt altijd onder toezicht van een pedagogisch professional.
- Kind krijgt hete thee over zich heen
Hete dranken worden niet in het directe bijzijn van kinderen genuttigd. We plaatsen hete dranken altijd op een zo veilig mogelijke plek, niet binnen handbereik van de kinderen.
Zowel op het K..D.V. als op de P.S.Z./B.S.O. wordt er geen hete thee gedronken als kinderen op schoot zitten. Er wordt geen gebruik gemaakt van een tafelkleed. Tijdens het knutselen of het eten buiten kan er gebruik gemaakt worden van een tafelzeil.
Deze liggen niet permanent op de tafel.

Groeps- / leefruimte

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de groeps- en leefruimte.

- Kind eet sigaretten of medicijnen uit tas van een ouder of leidster (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
De pedagogisch professional zet de tas altijd in de kast, deze is niet toegankelijk voor kinderen.
- Lamp wordt stuk gegooid en glas valt naar beneden (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Afspraak: binnen niet gooien met voorwerpen.
- Kind klimt uit de box door op speelgoed te gaan staan (K.D.V.):
Speelgoed dat als opstapmogelijkheid kan dienen uit de box halen.
Oudere kinderen die uit de box kunnen klimmen niet meer in de box zetten.
- Kind valt tijdens het in of uit de kinderstoel klimmen (K.D.V.):
Kinderen onder begeleiding de stoel in en uit laten klimmen. Laat kinderen nooit zonder toezicht in een kinderstoel, alleen als ze een passend tuigje hebben waar ze mee vastzitten.

- Kind valt uit de (kinder)stoel (K.D.V.):
Alle kinderen die in de eetstoelen zitten krijgen een tuigje om. Kinderen die zelf op en van de bank kunnen klimmen hoeven geen tuigje om, wel als ze in de eetstoel zitten.
Afspraak: de beweeglijke kinderen naast de leidster plaatsen en een passend tuigje aandoen.
- Kind valt met kinderstoel en al om doordat het zich afzet tegen de tafel (K.D.V.):
De kinderstoel wordt ver genoeg van de tafel geplaatst.
Wanneer andere kinderen vrij spelen blijft een professional altijd bij het kind in de kinderstoel. Hierdoor kan deze bijvoorbeeld niet omgeduwd worden. Wanneer de professionals in deze situatie gaan lopen wordt het kind uit de kinderstoel gehaald.
- Kast valt om en kind komt onder de kast terecht (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Plaats de zwaarste dingen onderin de kast.
Indien nodig kast verankeren aan de muur.
Afspraak: niet in de kast klimmen, vragen als je iets van de bovenste plank wilt hebben.
- Kind stopt kraaltjes of ander klein speelgoed in de mond (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.)
Controleer speelgoed en verwijder speelgoed dat stuk is.
Nadat er is gespeeld met het speelgoed, wordt er op tafel en op de grond goed gekeken of alle kleine onderdelen opgeruimd zijn.
Het speelgoed met kleine onderdelen opbergen in afgesloten bakjes.
Zorg dat kleine kinderen gescheiden van de groteren spelen. De grote kinderen kunnen bijvoorbeeld aan de tafel spelen, zodat de kleintjes er niet bij kunnen.
Als er speelgoed is waar de kleine kinderen echt niet aan mogen komen, laat de oudere kinderen er dan mee spelen als de kleintjes naar bed zijn. Of laat ze in de P.S.Z./B.S.O. ruimte de kleine kralen rijgen (dit mag alleen onder toezicht).
Laat grotere kinderen hun speelgoed na gebruik goed opruimen.
In de ruimte van de P.S.Z./B.S.O. zijn er duidelijke regels op welke plek het speelgoed van de kinderen van de B.S.O. zijn en van de P.S.Z.
- Speengedeelte wordt van fopspeen afgebeten en kind krijgt deze achter in de keel (K.D.V./P.S.Z.):
Spenen regelmatig controleren op scheurtjes.
Spenen met een ring of knop aanschaffen, zodat de speen gemakkelijk uit de keel gehaald kan worden.
Wanneer een speen beschadigd is moeten ouders deze vervangen.
Een speen die kapot is (scheur erin) geven wij het kind niet meer.
Een speen wordt zonder koord gegeven, koorden met een klem aan de speen worden meteen verwijderd. Dit geldt voor zowel bij het slapen gaan als bij het spelen op de groep.
- Thee van de leidster komt over een kind heen (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.)
Hete dranken worden niet in het directe bijzijn van kinderen genuttigd. We plaatsen

hete dranken altijd op een zo veilig mogelijke plek buiten handbereik van de kinderen.
Geen kokende thee drinken als kinderen op schoot zitten.
Geen tafelkleden gebruiken.

- Kind stikt in stukje eten (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.)
Per leeftijd bekijken welk eten geschikt is, niet te vroeg met hard eten starten. Wanneer kinderen \pm 1 jaar zijn, starten we met het eten van fruit en groente in stukjes. Voor de 1 jaar maken we dit nog klein d.m.v. de staafmixer of wat grover prakken. Tevens snijden we fruit en groente in de lengte, zodat dit minder snel vast kan komen te zitten in de keel.
Kinderen rustig laten eten, bijvoorbeeld 1 bord met partjes fruit rond geven en om de beurt laten eten.
Kinderen eten altijd onder toezicht van professional (s).
Soms kiezen ouders voor de rapley-methode, waarbij kinderen zelf stukjes in hun mond stoppen in plaats van het aanbieden van gepureerd eten. Voordat we kinderen grotere stukjes geven, moet het kind rechtop kunnen zitten en goed kunnen slikken en kauwen.

Buitenruimte

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de buiten- / speelruimte van het verblijf. Daarnaast maken wij gebruik van het protocol 'buiten spelen'.

De kinderen van de B.S.O. spelen in 'De Woeste Weide'.

De kinderen van het K.D.V. en P.S.Z. spelen in 'Het weitje' of in 'De Woeste Weide'.

De kinderen van de B.S.O. mogen bij mooi weer ook spelen in 'Het Weitje'. Hiervoor vragen de kinderen van de B.S.O. altijd eerst toestemming aan de pedagogisch professional van de B.S.O. De pedagogisch professionals van de B.S.O. en de pedagogisch professional van het K.D.V. stemmen af of dit passend is en maken duidelijke afspraken met de kinderen van de B.S.O.

Voor het vervoer van de kinderen tijdens uitstapjes en het vervoer van de basisschool naar de B.S.O. maken we gebruik van het protocol 'veilig vervoer' (zie bijlage).

- Kind wordt door een fietsend kind omver gereden (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Buiten fietsen waar ruimte is.
Voldoende vrije ruimte creëren voor fietsende kinderen.
Baby's spelen niet waar kinderen fietsen. Baby's spelen alleen in de babytuin of onder toezicht in de buitenruimte.
- Baby loopt gevaar door het opeten van steentjes of stokjes (K.D.V.):
We hebben een aparte babyruimte 'de babytuin' gecreëerd, waar alleen baby's mogen spelen. De babytuin is voorzien van kunstgras, hier kunnen/mogen geen kleine onderdelen liggen, zoals steentjes, takjes, etc.
De babytuin wordt tweewekelijks schoongemaakt.

Als baby's elders op de grond worden gelegd, inspecteren de professionals eerst of dit mogelijk is in verband met kleine voorwerpen.

- Het hek blijft openstaan en een kind loopt de straat op (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Afspraak: ouders en professionals maken de poort altijd dicht.
- Kind klimt over het hek (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Hekken zijn bij het KDV 1.20 meter hoog waarbij we de afspraak hebben dat er geen opklimmaterialen of toestellen geplaatst worden bij het hekwerk.
De hekken bij de Woeste Weide zijn 1.00 meter hoog. Als kinderen daar overheen zouden klimmen, dan komen ze op een groot weiland terecht zonder dieren. Dit vormt geen gevaarlijke situatie.
Aan de voorkant is achter het hekwerk van 1.00 meter hoog een parkeerplaats die overzichtelijk is. Mochten kinderen daar overheen klimmen, dan is er nog geen sprake van een gevaarlijke situatie.
Afspraak: Kinderen mogen niet klimmen over het hek.

Mocht er iets achter het hekwerk belanden, dan vragen de kinderen eerst toestemming aan de pedagogisch professional en bij akkoord lopen ze door het poortje om hetgeen te halen dat achter het hekje ligt. We vinden het belangrijk dat kinderen het goede voorbeeld laten zien aan andere kinderen.

- Kind verbrandt zich in de zon (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Petje en t-shirt laten dragen wanneer de zon fel is.
Kinderen onder een schaduwdoek, afdak of binnen laten spelen.
Kinderen goed insmeren met factor 50 als ze buiten in de zon spelen.
Bij temperaturen rond de 30° Celsius, spelen wij tussen 12.00 uur en 15.00 uur niet buiten in de zon.
Afspraak: kinderen regelmatig bijsmieren op een dag en het hitteprotocol hanteren.
- Kind raakt te water (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Waterdiepte door regen zo ondiep mogelijk maken.
De sloot voor de locatie staat bijna altijd droog, zodra hier water in staat, ook ondiep maken door het water eruit te verwijderen.

We controleren regelmatig het hekwerk zodat kinderen niet door het poortje naar het dierenverblijf kunnen gaan waar een eendenvijver is. Het poortje naar de eendenvijver is voorzien van een driepuntssluiting.

Als de kinderen naar de dieren gaan is dit altijd onder begeleiding van een pedagogisch professional.

Wanneer de zandbak blank staat door veel regenval, wordt er niet aan de achterkant buiten gespeeld.

- Kind loopt gevaar door onveilige situaties buiten (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Wij controleren de fietsen etc. zodat er niets kapot is. Speelgoed dat kapot is wordt meteen gerepareerd of weggegooid.
Niemand kan zonder het openen van de poort het terrein buiten haal- en brengtijden op, dus gevaar van onbekende personen, glasscherven, sigaretten peuken is zo goed als uitgesloten.
Elke dag even een rondje lopen en eventueel afval of ontlasting van dieren verwijderen. Het net van de zandbak bij 't weitje wordt dichtgemaakt wanneer er niet buiten gespeeld wordt.
We kiezen er bewust voor om sommige hekwerken niet hoger te maken dan 1 meter. Kleine kinderen kunnen gemakkelijk door het hek heen kijken. Grote kinderen kunnen over het hek heen kijken. Wij hebben een bewuste keuze gemaakt om op deze locatie generaties bij elkaar te brengen en hen te laten genieten van de vrijheid die De Scharrelboerderij biedt. We vinden het dan niet passend om hier een hoog hek te plaatsen.
We zorgen ervoor dat in 't Weitje er geen materialen bij het hekwerk staan waar kinderen op kunnen klimmen.
Bij de kinderen van het KDV is er altijd een pedagogisch professional aanwezig tijdens het buiten spelen, bij de kinderen van de B.S.O. die aan het spelen zijn in "De Woeste Weide" streven wij ernaar dat er een pedagogisch professional buiten is.
De kinderen van de B.S.O. krijgen duidelijke instructies dat zij niet over het hekwerk mogen klimmen. Zij hebben een voorbeeldfunctie voor de kleinere kinderen.
- Kind bezeert zich door een beet van dieren (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Kinderen mogen alleen met toezicht van een professional naar de dieren.
Afspraak: we maken afspraken met de kinderen om verwondingen door dieren zoveel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld, hoe kinderen om moeten gaan met de dieren en dat ze niet achter de dieren aanrennen.
Er worden ook afspraken gemaakt over het aaien van dieren.
Wanneer er sprake is van een bijtewond, wordt er gehandeld volgens het 'bijtprotocol dieren' (zie bijlage).
- Kind wordt ziek door contact met dieren (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Kinderen die in de dierenhokken gaan hebben altijd laarzen aan, welke na afloop buiten afgespoten worden met water. Met deze laarzen gaan de kinderen niet op de groep. De kinderen doen de laarzen uit in de entree of de loods. Na een bezoek aan de dieren worden de handen met water en zeep gewassen. Dit gebeurt ook altijd voor de eetmomenten.
Alle dieren zijn ingeënt en ontwormt om ziektes te voorkomen. Wij hebben een zoönosen keurmerk gekregen van de Gezondheidsdienst. Dit betekent dat wij voldoen aan de eisen van het GD keurmerk zoönosen (zoönosen zijn ziektes die overdraagbaar zijn van dieren op mens).
Er is een protocol zoönosen opgesteld met als doel de gezondheid van kinderen,

bezoekers, professionals, vrijwilligers en stagiaires op De Scharrelboerderij te beschermen tegen zoönosen.

- Kind bezeert zich op de trampoline (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
De kinderen van de B.S.O. en het K.D.V. mogen niet tegelijkertijd op de trampoline.
Pedagogisch professionals zijn altijd in aanwezigheid en kinderen van de B.S.O. zijn op de hoogte van deze regel.

De loods

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de binnenspeelruimte/ de loods van het verblijf.

- Kind wordt door een fietsend kind omver gereden.
Binnen wordt er alleen gefietst met loopfietsjes en loopautootjes door de kinderen van het K.D.V.
Voldoende vrije ruimte creëren voor fietsende kinderen.
- Baby loopt gevaar door het opeten van steentjes of stokjes.
In de loods zorgen we ervoor dat baby's alleen rondkruipen op plekken waar de pedagogisch professional vooraf heeft gecontroleerd of er niets op de grond ligt.
In het hooi kunnen de baby's ook heerlijk liggen en spelen. Mochten baby's toch hooi in hun mond stoppen, dan leren ze hier van en is dit belangrijk voor hun zintuigelijke ontwikkeling. Er is dan niet direct een gezondheidsrisico.
- De deur/schuifdeur blijft open staan (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Zodra er per ongeluk een deur open blijft staan, is er nog steeds geen risico of gevaar aangezien de gehele locatie omheining heeft.
De looppoort is altijd dicht.
De pedagogisch professional van het K.D.V. is altijd aanwezig in de loods zodra er kinderen aan het spelen zijn.
Er zijn sloten op de deuren bevestigd, zodat de pedagogisch professional de deuren kan afsluiten.
De kinderen van de B.S.O. die de zelfstandigheid aankunnen, mogen op het buitenterrein van de B.S.O. buiten spelen. Ouders geven hiervoor toestemming via de KOV app.
- Kind komt met zijn vingers in het stopcontact en krijgt elektriciteit (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Dit is onmogelijk, aangezien de stopcontacten hoog zijn geplaatst of er een kindbeveiliging geplaatst is in het stopcontact.
- Kind bezeert zich door een beet van dieren (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Kinderen mogen alleen met toezicht van een professional naar de dieren.

Afspraak: we maken afspraken met de kinderen om verwondingen door dieren zoveel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld, hoe kinderen om moeten gaan met de dieren, dat ze niet achter de dieren aanrennen en geen vingers door het hek steken. Er worden ook afspraken gemaakt over het aaien van dieren. Wanneer er sprake is van een bijtwond, wordt er gehandeld volgens het 'bijtprotocol dieren' (zie bijlage).

- Kind wordt ziek door contact met dieren (K.D.V. en P.S.Z./B.S.O.):
Kinderen die in de dierenhokken gaan hebben altijd laarzen aan, welke na afloop buiten afgespoten worden met water. Met deze laarzen gaan de kinderen niet op de groep. De kinderen doen de laarzen uit in de entree of de loods.
Na een bezoek aan de dieren worden de handen met water en zeep gewassen. In de loods is een wastrog geplaatst waardoor kinderen ten alle tijden hun handen kunnen wassen. Na elk contact met dieren, wassen de kinderen en pedagogisch professionals hun handen.
Dit gebeurt ook altijd voor de eetmomenten.
Alle dieren zijn ingeënt en ontwormt om ziektes te voorkomen. Wij hebben een zoönosen keurmerk gekregen van de Gezondheidsdienst. Dit betekent dat wij voldoen aan de eisen van het GD keurmerk zoönosen (zoönosen zijn ziektes die overdraagbaar zijn van dieren op mens).
Er is een protocol zoönosen opgesteld met als doel de gezondheid van kinderen, bezoekers, professionals, vrijwilligers en stagiaires op De Scharrelboerderij te beschermen tegen zoönosen.

Sanitaire voorziening kinderen

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de sanitaire voorzieningen voor kinderen.

- Kind draait zich van aankleedtafel af (K.D.V. en P.S.Z.):
Altijd een aankleedkussen gebruiken.
Afspraak: altijd bij het kind blijven en lichamelijk contact houden.
Afspraak: vooraf alle benodigdheden klaar leggen.
- Kind valt van het trapje van de aankleedtafel (K.D.V. en P.S.Z.):
Afspraak: kind begeleiden bij het naar boven en beneden klimmen.
- Kind klautert zonder toezicht op de aankleedtafel (K.D.V. en P.S.Z.):
Trap altijd inschuiven.
Afspraak: toezicht houden als grotere kinderen alleen naar de verschoonruimte gaan en afspraken maken met de grotere kinderen dat ze niet alleen de aankleedtafel op mogen gaan.
Afspraak: kind mag niet alleen de trap op klimmen.

- Kind stopt kleine voorwerpen in de mond (K.D.V. en P.S.Z.)
Kleine voorwerpen verwijderen.
Afspraak: regelmatig controleren op kleine voorwerpen.
Afspraak: controleren of het schuimrubber van bepaalde kinderartikelen zoals aankleedkussens bereikbaar is voor kinderen.

Slaapruimte binnen en buiten

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de slaapruimte van het kinderdagverblijf. Ook maken wij gebruik van het protocol 'veilig slapen' (zie bijlage).

- Door warmtestuwing raakt het kind oververhit in bed (K.D.V.):
Op de groepen hangen airco's. Zodra het buiten warm is, worden de deuren van de slaapkamers open gezet, zodat de airco's ook de slaapkamers koelen.
Zodra het tropisch warm is, blijven de airco's ook in de nacht aan.
Afhankelijk van de temperatuur liggen kinderen in een slaapzak, niet onder een dekbed. Soms onder een lakentje of een dekentje.
Tevens mogen kinderen alleen buiten slapen bij een max. temperatuur van 25 graden. Het moet aangenaam zijn om buiten te liggen (gevoelstemperatuur niet boven de 28 graden). Wij passen de slaapkleding aan op de buitentemperatuur, hiervoor hebben wij passende buitenslaapzakken.
Afspraak: bij inbakeren wordt de juiste slaapzak meegebracht door ouders. Wanneer de kinderen gaan rollen mogen ze niet meer ingebakerd worden. Wanneer kinderen ingebakerd mogen worden, geven ouders hiervoor toestemming in de KOV app.
- Kind raakt onderkoeld bij het buiten slapen (K.D.V.):
Kinderen mogen tot de temperatuur van -5 Celsius buiten slapen. Wel wordt er gekeken naar de gevoelstemperatuur buiten. Waait het bij -2 Celsius enorm en voelt het heel koud aan, kiezen we ervoor om geen kinderen buiten te leggen. Wanneer het aangenaam voelt in de daarvoor bestemmende slaapzakken, dan worden kinderen buiten in bed gelegd.
Buitenbedjes worden altijd uit de wind gedraaid. Vanaf windkracht 4 slapen de kinderen binnen.
Kinderen worden alleen buiten in bed gelegd wanneer ouders hiervoor toestemming gegeven hebben via de KOV app.

Hieronder ziet u een tabel die door de pedagogisch professionals wordt aangehouden bij het in bed leggen van kinderen.

Buiten temperatuur	Winterslaapzak, broek, shirt, sokken en handschoenen aan	Winterslaapzak, broek, shirt, en sokken aan	Deken	Winter- slaapzak	Dunnere slaapzak	Binnen
-----------------------	---	---	-------	---------------------	---------------------	--------

-5-0 graden	X		X			
0-5 graden	X		X			
5-10 graden		X	X			
10-15 graden			X	X		
15-20 graden				X	X	
20-25 graden						X
25-30 graden						X

- Kind verslikt of stikt in kleine onderdelen (KDV):
Bij de kinderen de haarelastiekjes en haarspeldjes uit doen als ze naar bed gaan. Armbandjes en kettinkjes worden bij aanvang van de opvang afgedaan en in de witte bak gelegd.
Wanneer kinderen oorbellen in bed dragen, moeten ouders hiervoor een toestemmingsverklaring ondertekenen. Ook bij andere materialen die mee naar bed gaan, zoals een t-shirt of white noise, moet een toestemmingsverklaring ondertekend worden. Er gaan nooit koorden of touwen mee naar bed. Ook grote eigen dekens of grote knuffels gaan niet mee naar bed.
- Kind raakt bekneld of bezeert zich door beschadiging van bedje (K.D.V.):
Om te voorkomen dat kinderen bekneld komen te zitten of zich bezeren, worden de bedjes altijd bij het naar bed gaan van kinderen gecontroleerd op beschadigingen en een veilige werking. Wanneer een bedje defect is, wordt hier geen kind in gelegd. Zorg ervoor dat zowel boven als onder het slotje erop wordt gezet.
- Kind komt onder de dekens, in de dekbedhoes of tegen de zijkant terecht (K.D.V.):
Kind slaapt in een slaapzak zonder een dekbed. Soms wordt gebruik gemaakt van een lakentje of dekentje. Dit wordt altijd kort opgemaakt.
- Baby overlijdt aan wiegendood (K.D.V.):
We laten een baby altijd op de rug slapen. Alleen met toestemming van ouders (via een schriftelijke ondertekening van het toestemmingsformulier) mag een kind op zijn buik slapen. Wanneer een kindje nog niet zelf kan omrollen ligt het kindje op een aerosleep matras.
We gaan regelmatig kijken bij de kinderen die op bed liggen.
We voorkomen dat een baby te warm ligt.
We gebruiken geen dekbedjes.
Er is een ventilatiesysteem aanwezig in de slaapkamers.
We gebruiken geen kussen, hoofd- en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in bed.
Kinderen slapen niet in een trui met capuchon.
We maken het bed kort op, zodat de voetjes tegen het voeteneinde liggen of gebruik een slaapzakje.
We bieden rust en regelmaat aan alle kinderen.

We houden voldoende toezicht.

2.4 Brandveiligheid

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de brandveiligheid van het verblijf. Uiteraard doen wij er alles aan om een brand te voorkomen. Op De Scharrelboerderij is een uitgebreid ontruimingsplan dat bekend is bij alle personeelsleden.

- Zo maken wij geen gebruik van onder andere kaarsen of snel ontbrandbare materialen.
- Decoratiemateriaal of knutselwerkjes van kinderen zijn zoveel mogelijk aan de zijkanten (muren) van het verblijf bevestigd of geïmpregneerd / brandvertragend gemaakt.
- Alle aanwezige brandblusmiddelen en installaties worden conform de wettelijk eis periodiek gecontroleerd en gekeurd.
- Minimaal 2 maal per jaar organiseren wij een ontruimingsoefening zodat professionals en kinderen weten wat zij moeten doen bij een (indicatie) van brand.
- Op de locatie streven wij ernaar dat iedere professional in het bezit is van een geldig Kinder-E.H.B.O. certificaat. Op elke groep heeft in ieder geval één persoon een geldig E.H.B.O. certificaat.
- Er zijn voldoende B.H.V. ers opgeleid binnen ons team. De twee directieleden zijn beiden ook in het bezit van een B.H.V. certificaat en zijn binnen 10 minuten ter plaatse bij calamiteiten.
- Gangpaden en nooduitgangen zijn altijd goed doorgaanbaar. Eventuele obstakels worden direct verwijderd.
- De nooduitgangen zijn altijd van binnenuit te openen met een draaiknop. De deuren op de vluchtroute zijn nooit op slot.
- Alle deuren op de vluchtroute draaien met de vluchtrichting mee zodat een evacuatiebedje makkelijk naar buiten kan.
- De nooduitgangen zijn voorzien van de aanduiding "nooddeur".
- Er is een brandhaspel aanwezig bij de groepsruimte van De Kalfjes.
- De brandblusmiddelen worden vrijgehouden van obstakels die de toegankelijkheid belemmeren.
De brandblusmiddelen worden jaarlijks gecontroleerd.
Afspraak: Alle controles worden nauwkeurig bijgehouden in een logboek.
- De noodverlichting werkt en is duidelijk aangebracht boven de nooduitgangen.
Afspraak: De noodverlichting wordt periodiek gecontroleerd worden en bij een defect direct gerepareerd. Er is hiervoor een contract met Gedo.
Alle controles en reparaties worden nauwkeurig bijgehouden in een logboek.
- Er is geen vloerbedekking aanwezig en de inloopmat ligt vast en kan niet omkrullen.
- Er wordt alleen gebruik gemaakt van onbrandbare stofferingen en versieringen.
- Alle gebruikersruimten zijn goed verlicht.
- De nooduitgangen zijn binnen en buiten verlicht.
- Indien nodig is er in de slaapkamers 'oriëntatieverlichting' aanwezig.

- Alle elektrische bedrading is goed beschermd.
- Alle stopcontacten zijn geaard.
- De meterkast is vrij van brandbare spullen en goed te bereiken.
- De meterkast is duidelijk herkenbaar door een icoon.
- Het gas afvoerkanaal wordt minimaal één keer per jaar gecontroleerd en zo nodig gereinigd.
- Er wordt geen open vuur binnen het kinderdagverblijf gebruikt. Bij verjaardagen maken we gebruik van nep waxinelichtjes.
- Het afval is opgeslagen in goed af te sluiten containers.
- Er zijn geen asbakken aanwezig.
- In beide bussen en in de auto is een brandblusser en lifehammer aanwezig.

2.5 Geldig EHBO certificaat

Mocht er toch een ongelukje of incident gebeuren, dan is er altijd een (volwassen) professional binnen het kinderdagverblijf aanwezig die beschikt over een geldig Kinder-EHBO certificaat dat erkend is. Wij streven ernaar dat alle professionals beschikken over een certificaat van: Eerste Hulp aan Kinderen van het Oranje Kruis. Op deze manier weten alle professionals te handelen bij een ongeval.

Regelmatig wordt door onze preventiemedewerker de grote rode EHBO doos gecontroleerd op hoeveelheid materiaal en houdbaarheidsdata. Ontbrekende spullen worden direct aangevuld.

Op alle groepen is een kleinere EHBO doos aanwezig met materialen zoals pleisters, wondreinigingsdoekjes en oogampullen.

Op alle groepen zijn wegwerphandschoenen aanwezig.

2.6 Voorkomen van grensoverschrijdend gedrag

Hieronder beschrijven wij de maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot het risico van grensoverschrijdend gedrag.

- In ons beleid staat hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt.
- Wij hebben afgesproken dat een leidster een kind nooit op de mond kust, op de bol mag wel.
- Wij hebben afgesproken om geen vinger bij baby's in de mond te stoppen als ze huilen. professionals kunnen de kinderen troosten en eventueel een speentje geven.

Met de incidenten die de afgelopen jaren binnen de kinderopvang hebben plaatsgevonden met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag, vinden wij het belangrijk om hier uitgebreid bij stil te staan en hier aandacht aan te besteden binnen het veiligheidsbeleid. Daarnaast is ieder kinderverblijf door de overheid verplicht om dit onderdeel met ingang van 1 januari 2018 op te nemen.

- Het vierogen principe:
Zie 3.7 'vier ogen principe'.

- Open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken:
Wij vinden het belangrijk dat we bij (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag elkaar hierop durven aan te spreken en dit bespreekbaar maken met de leidinggevende. Tijdens de teamvergadering is het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag (van kinderen en volwassenen) een mogelijk onderdeel op de agenda. Dit wordt besproken tijdens teamvergaderingen.
professionals op de groep weten altijd van elkaar waar zij zijn. De professionals die samen op een groep kinderen staan, weten van elkaar waar zij zijn en wat zij doen. We communiceren veel met elkaar.
- Kinderen en grensoverschrijdend gedrag:
Een onderdeel van het pedagogisch beleid is het leren omgaan met waarden en normen. Rekening houden met elkaar en weten wat wel en niet toelaatbaar is, voor volwassenen en kinderen, vormen hierbij belangrijke aspecten. We doen er alles aan om kinderen mondig te maken en leren ze aan te geven als zij bepaald gedrag niet wenselijk vinden. Ook leren wij ze welk (eigen) gedrag gepast en ongepast is.
- Wij dragen de volgende waarden en normen over op de kinderen:
Respect voor elkaar hebben en hierbij zelf het goede voorbeeld geven.
Respect te hebben voor de dieren en de natuur.
Open te zijn en verschillen te benoemen.

2.7 Vier ogen principe

Wij als kinderdagverblijf vinden het belangrijk dat we kinderen in een veilige en vertrouwde omgeving opvangen. We willen zorg dragen voor de grootst mogelijke veiligheid van kinderen om een slechte pedagogische aanpak, misbruik en/of mishandeling te voorkomen. Het vier-ogen-principe is een wettelijke regeling gericht op het veiliger maken van de kinderopvang. Het houdt in dat een volwassene altijd moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan. Zolang er maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of te luisteren. De opvang moet zodanig zijn georganiseerd dat vooraf invulling wordt gegeven aan het vier-ogen-principe, rekening houdend met momenten waarop een beroepskracht (mogelijk) alleen staat op de groep.

Wij brengen het principe van vier ogen en transparantie op verschillende manieren in praktijk. Transparantie van het gebouw kinderdagverblijf De Scharrelboerderij voldoet volledig aan de bouwkundige normen in het kader van het vier ogen principe. Het gebouw is bijzonder transparant door het gebruik van veel glas. Alle deuren van de slaapkamers hebben een glasopening en zijn goed inzichtelijk vanuit de groep. Bijna alle deuren van kinderdagverblijf De Scharrelboerderij hebben een glasopening. De verschoonruimte van beide groepen ligt centraal en is voorzien van glas.

Afspraken in het kader van vier ogen: Als in de ochtend vanaf 7.30 uur en aan het einde van

de middag tot 18.00 uur één pedagogisch professional aanwezig is op de groep kunnen ouders voortdurend binnenkomen. We voegen in de ochtend van 7.30-8.00 uur en in de middag van 17.30-18.00 uur samen, zodat er altijd twee leidsters op een groep verblijven. Verder is er een camerasysteem beschikbaar. Als er één pedagogisch professional in het gebouw aanwezig is, is er altijd een achterwacht geregeld die aanwezig is of direct mee kan kijken via het camerasysteem.

's Middags kan het zijn dat pedagogisch professionals om de beurt een half uur alleen op de groep zijn, als de andere pedagogisch professional met pauze is. Er zijn altijd meerdere personen in het gebouw aanwezig, door de transparantie hebben zij ook zicht op de groepen. Een stagiaire of vrijwilliger wordt bij voorkeur ingezet op dagen en/of momenten dat er één pedagogisch professional op de groep aanwezig is. De directie komt regelmatig (onaangekondigd) op de groep om even iets door te geven, af te geven, op te halen of na te vragen.

Op de peuterspeelzaal zijn altijd twee pedagogisch professionals aanwezig op de groep. De verschoonruimte van de peuterspeelzaal is een afzonderlijke ruimte die middels een deur wordt afgesloten voor de peuterspeelzaal en kantoor.

Om ervoor te zorgen dat niet alle peuters in de verschoonruimte komen zodra er een kind wordt verschoond, kiezen we ervoor om de deur van de stamgroep van de peuterspeelzaal te sluiten.

Personeel dat werkzaam is op kantoor kan direct horen wat er in de verschoonruimte gebeurt. In de verschoonruimte is ook een raam waardoor u van buiten ten alle tijden naar binnen kunt kijken.

2.8 Achterwacht

Ons kinderopvang maakt gebruik van een achterwacht. Een achterwacht is iemand die we in geval van nood altijd kunnen inschakelen. Een achterwacht moet duidelijk geregeld zijn, zodat een pedagogisch professional hierop terug kan vallen in geval van calamiteiten binnen kinderdagverblijf De Scharrelboerderij. De achterwacht hoeft echter niet in het pand aanwezig te zijn, maar wel binnen 10 minuten ter plekke kunnen zijn.

Moniek Loeffen en Linda van Kilsdonk zijn de achterwacht voor kinderdagverblijf De Scharrelboerderij. Zowel Linda van Kilsdonk als Moniek Loeffen zijn in de mogelijkheid om binnen 5 minuten bij het kinderdagverblijf te zijn. Zij hebben afspraken wie er op welke dagen achterwacht is. De personen die als achterwacht dienen zijn in het bezit van een kinder-E.H.B.O. diploma, een B.H.V.-diploma en op de hoogte van het calamiteitenplan.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwacht:

Moniek Loeffen: 06-10563890

Linda van Kilsdonk: 06-10636305

Er is een schema wie er op welke dag achterwacht is. In Tactiplan staat ingepland wie er dagelijks de achterwacht is.

2.9 Meldcode kindermishandeling

Sandra Boerakker is aandachtfunctionaris bij kinderdagverblijf De Scharrelboerderij. Op De

Scharrelboerderij volgen we de Meldcode.

Hierin staat het stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling vermeld. Bij gegronde twijfel over vermoedens van kindermishandeling gaan wij volgens de stappen van de meldcode te werk.

De meldcode app is geïnstalleerd op alle tablets en het personeel is op de hoogte van deze tool. De gehele meldcode is te vinden op onze website.

2.10 Veiligheid en privacy

Een belangrijk onderdeel binnen ons veiligheidsbeleid is het op een goede manier omgaan met en het respecteren van de privacy van kinderen, ouders en professionals. Het aantal meldingen dat bij het Meldpunt Kinderporno is binnengekomen over bewerkt beeldmateriaal van kinderen neemt steeds verder toe. Om het risico op misbruik te voorkomen geven wij hier op de volgende manier vorm aan:

- Afbeeldingen of filmbeelden van kinderen worden nooit zonder toestemming van ouders/verzorgers met buitenstaanders gedeeld, ook niet via het internet.
- Ouders kunnen in de KOV app aangeven waar ze toestemming voor geven.
- Bij het maken van foto's wordt er rekening gehouden dat kinderen minimaal een hemd en onderbroek of romper aanhebben.
- Er worden nooit naaktfoto's of foto's in alleen onderbroek gemaakt en verstuurd.
- We doen er alles aan om een roddelcultuur te voorkomen en spreken elkaar hierop aan op het moment dat dit toch plaatsvindt.
- Wij verstrekken geen persoonlijke informatie aan andere ouders of derden zonder dat de betreffende persoon hier toestemming voor heeft gegeven of dat hier noodzaak voor is.

2.11 Kinderen leren om te gaan met kleine risico's

Wij leren kinderen actief om te gaan met (kleine) veiligheidsrisico's. Door uit te leggen waarom we met elkaar bepaalde afspraken maken en ze te leren hoe we risico's op incidenten kunnen beperken, maken we ons verblijf nog veiliger. We leren kinderen:

- dat je niet met deuren mag spelen.
- dat je niet met elektriciteit, zoals stopcontacten en snoeren, mag spelen.
- dat je in de hal en in de groepsruimte niet rent.
- dat je speelgoed waarmee je niet (meer) speelt opruimt.
- dat je niet met spullen gooit, tenzij dit voor een activiteit gewenst is.
- dat je niet stoeit bij ramen en deuren.
- dat je rekening houdt met elkaar.
- dat je aangeeft wanneer je iets niet leuk of gepast vindt.
- welk gedrag wel en niet gepast of gewenst is .
- wat je moet doen bij een ontruiming / alarm.
- dat wanneer je morst met drinken, je dit bij de groepsleiding meldt of zelf opruimt.
- dat ze niet in de volgende ruimten mogen komen: sanitaire voorziening voor volwassenen, kantoor en de opbergruimtes / schoonmaakruimtes. Deze ruimtes zijn bewust niet beveiligd met hoge klinken. Wij streven naar zelfstandigheid van kinderen en

willen daarom kinderen bewust maken en hen leren om zich te houden aan regels en afspraken. Doordat er gewerkt wordt met verticale groepen, leren de kleinere kinderen al onbewust heel veel van de grotere peuters. Pedagogische professionals geven het goede voorbeeld en spreken kinderen aan zodra ze gewenst gedrag vertonen.

Bij minder gewenst gedrag, zullen ze kinderen uitleggen welk gewenst gedrag ze graag zien.

2.12 Plan van Aanpak

We streven er naar dat alle professionals beschikken over een certificaat van: eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis. De Scharrelboerderij heeft voldoende opgeleide bedrijfshulpverleners (B.H.V.ers) welke zoveel als mogelijk aanwezig zijn. Mocht zich iets voordoen, dan kunnen de professionals van De Scharrelboerderij handelen volgende de richtlijnen van het Oranje Kruis. Zij hebben tweejaarlijks bijscholing. Mocht zich een calamiteit voordoen waarbij eerste hulp verleend moet worden en de professional weet niet meer hoe te handelen, kan deze de app van het Rode Kruis raadplegen. Deze is op alle Ipads aanwezig.

2.13 Gezamenlijke activiteiten met de dagbesteding

Om onze doelen vanuit de visie te behalen, organiseren we regelmatig gezamenlijke activiteiten tussen de kinderopvang en de dagbesteding.

Om ervoor te zorgen dat dit op een veilige manier gebeurt, zijn er de volgende afspraken:

- Het meedoen van activiteiten tussen kinderopvang en dagbesteding is altijd vrijblijvend voor zowel kinderen als bezoekers.
- Zodra een kind de stamgroep verlaat om een activiteit te doen op een andere groep, is dit altijd in aanwezigheid van een pedagogisch professional.
- Zodra kinderen of bezoekers hun stamgroep verlaten om naar een andere groep te gaan, is dit altijd in overleg met de 'andere' doelgroep.
- Er worden alleen foto's gemaakt wanneer vanuit alle betrokkenen toestemming is gegeven.
- Eventuele flesjes en/of hapjes worden altijd bereid door de pedagogisch professional die werkzaam is op de groep van het kind.
- Het geven van een flesje en/of hapje gebeurt altijd in het bijzijn van een pedagogisch professional.
- Bij het geven van een flesje en/of hapje zitten de bezoekers van de dagbesteding altijd in een stoel met goede ondersteuning.
- De bezoekers van de dagbesteding gaan niet lopen/dragen met kinderen.
- Alle personeelsleden en vrijwilligers op De Scharrelboerderij zijn in het bezit van een VOG en gekoppeld aan het personenregister.
- Personeel van de dagbesteding bepaalt wie op een veilige wijze een kind een fles of hapje kan geven.

3. Gezondheidsbeleid

3.1 Inleiding

Het gezondheidsbeleid draagt bij aan het bewerkstelligen van een gezond leefmilieu voor kinderen, ouders en de professionals binnen ons kinderdagverblijf. Door het volgen van de richtlijnen van dit beleid en de maatregelen die we hebben genomen en omschreven, worden (grote) gezondheidsrisico's zo veel mogelijk beperkt en uitgesloten. Naast het gezondheidsbeleid is het veiligheidsbeleid van kracht.

3.2 Het voorkomen van de verspreiding van ziektekiemen

Het verspreiden van ziektekiemen gaat razendsnel. Als er één kind ziek is, volgen er al snel meer. En ook professionals en ouders zijn niet ongevoelig voor deze ziektekiemen. Wij doen er dan ook alles aan om ons verblijf zo schoon en hygiënisch mogelijk te houden. Wij hebben hiervoor de volgende maatregelen genomen.

3.3 Handhygiëne

We doen ontzettend veel met onze handen. We vegen vieze billen af, spelen ermee in de zandbak, raken speelgoed aan, vegen even langs onze neus en eten vervolgens een boterham, koekje of een stuk fruit. Een goede handhygiëne is dan ook ontzettend belangrijk. We zorgen ervoor dat we geen ringen aan hebben. Tevens zorgen we ervoor dat kinderen en pedagogisch professionals hun handen wassen met zeep en water en/ of sterillium gebruiken.

Was de handen altijd met stromend water en vloeibare zeep:

- als ze zichtbaar vuil zijn;
- wanneer ze plakkerig aanvoelen;
- na een (helpen bij) toiletbezoek;
- na het verschonen van elke luier;
- als er lichaamsvloeistoffen op zijn gekomen, bijvoorbeeld na hoesten, niezen of het snuiten van de neus (van uzelf of een kind);
- voor en na het (bereiden van) eten;
- voor het bereiden of aanraken van flesvoeding/moedermelk;
- voor en na het verzorgen van een wond;
- voor en na het aanbrengen van crème of zalf;
- na contact met vuil textiel of afval;
- na buitenactiviteiten, zoals buitenspelen en in de (moes)tuin werken;
- na handcontact met dieren.

Wanneer er met handschoenen gewerkt wordt, mag er ook gebruik worden gemaakt van sterillium. Ook als de handen niet zichtbaar vuil zijn en handen wassen niet mogelijk is, dan kunnen medewerkers hun handen desinfecteren met sterillium. In de schoonruimte van de peuterspeelzaal mag sterillium gebruikt worden om de handen te desinfecteren, hier is geen stromend water.

Bij zichtbaar vuil werken handdesinfectiemiddelen echter niet voldoende. Gebruik handdesinfectiemiddelen niet bij kinderen en zorg dat kinderen niet bij de middelen kunnen komen.

We wassen de handen volgens het schema 'Instructies handen wassen' met een desinfectiezeep (unicura). Deze instructie hangt in de keukens van het K.D.V. en P.S.Z./B.S.O. en in de schoonruimte van het K.D.V.

We houden onze nagels kort en dragen het liefst geen nagellak of kunstnagels.

We dragen geen sieraden (zoals horloges, armbanden en ringen).

3.4 Voedselhygiëne

Omdat we binnen het verblijf ook voedsel en drinken bereiden en nuttigen, houden wij ons aan de wettelijke regels die zijn opgenomen binnen de Warenwet. Op deze manier beperken we het risico op besmetting of voedselvergiftiging.

- boodschappen die zijn binnengekomen bergen we direct op de juiste plek op
- open producten voorzien wij van datum
- voedsel en drinkflessen bereiden wij alleen op de daarvoor bestemde plekken (in de keuken, aan tafel of tijdens mooi weer buiten)
- gekoelde producten bewaren wij in de koelkast bij een temperatuur die ligt tussen de 4 en 7 graden Celsius
- bij producten volgen wij de bewaar- en bereidingsadviezen op de verpakking
- wij verhitten rauwe ingrediënten tot minimaal 75 graden in de kern
- bij flesvoeding krijgt ieder kind zijn eigen fles (ouders brengen dit zelf mee)
- restjes eten gooien wij weg en bieden wij niet opnieuw aan
- na het gebruik van flessen spoelen wij deze direct uit met koud water en reinigen flessen met een speciale borstel met heet water en afwasmiddel.
- schone flessen bewaren we omgekeerd op een flessenrek.
- vleeswaren gaan na twee dagen te zijn geopend, in de prullenbak
- moedermelk wordt bewaard bij een temperatuur tussen de 4 en 7 graden Celsius
- melk wordt nooit meer dan eenmaal opgewarmd en opnieuw aangeboden
- fruit en groenten worden grondig onder stromend water gewassen voor gebruik.
- wij gooien gekoelde producten, die langer dan 3 kwartier buiten de koelkast zijn geweest, weg

Bij de voedselbereiding zijn de volgende afspraken m.b.t. hygiëne:

- Bij lange nagels/ nagellak en acryl/gelnagels gebruik je handschoenen
- Na de voedselbereiding met handschoenen raak je geen voorwerpen of materialen meer aan, maar trek je direct de handschoenen uit vanuit de pols over de hand.
- Bij zichtbaar vuil op de handen, was je altijd je handen.

3.5 Zieke kinderen

Kinderen die ziek zijn, kunnen het beste thuis in hun vertrouwde rustige omgeving verblijven. Hier krijgen ze de zorg en aandacht die ze op dat moment nodig hebben en die de pedagogisch professionals op het kinderdagverblijf niet kunnen bieden.

Als uw kind ziek is of om een andere reden niet kan komen, verzoeken wij u dit vóór 9.00 uur door te geven via de KOV app.

In geval van kinderziektes houden wij ons aan de richtlijnen van de G.G.D. (ook te vinden op kiddi.rivm.nl).

Zodra kinderen tijdens de opvangperiode ziek zijn/ worden, wordt er door de pedagogisch professionals contact opgenomen met de ouders.

Wanneer we twifelen of een kind koorts heeft, wordt de temperatuur opgenomen.

Mocht er sprake zijn van een spoedsituatie, dan wordt contact gezocht met de ambulancedienst.

Mochten de pedagogisch professionals de zorg van het kind en de kwaliteit van de groep niet meer kunnen bieden, worden ouders benaderd met het verzoek het kind op te halen.

Dit gebeurt in ieder geval wanneer het kind koorts heeft boven de 38 graden én de volgende symptomen:

- niet wil drinken
- niet lekker in zijn/ haar vel zit
- meer aandacht vraagt dan wij op dat moment kunnen bieden
- het de gezondheid van andere kinderen en pedagogisch professionals in gevaar brengt
- diarree heeft, erg veel moet huilen of spugen

Kinderen met koorts worden niet meer op bed gelegd op het kinderdagverblijf.

Het is niet toegestaan om paracetamol toe te dienen voordat uw kind naar de opvang gebracht wordt, vanwege het onderdrukken van de symptomen.

Bij ziekte geldt geen ruildag/geld terug. Hiervoor hebben wij gekozen om zo onze pedagogisch professionals meer vastigheid te kunnen bieden en ons streven naar een vast team te vergroten. Wij laten onze pedagogisch professionals alsnog komen, ondanks dat het niet nodig is i.v.m. zieke kindjes. Zo kunnen wij op deze dagen een extra pedagogisch professional inzetten om activiteiten voor te bereiden of staat deze extra op de groep. Mocht er sprake zijn van ziekte waarbij het kind voor langere tijd geen gebruik kan maken van het kinderdagverblijf, dan bekijken we samen met ouders welke oplossing hierbij het best passend is voor zowel ouders als De Scharrelboerderij.

Homeopathische middelen

Veel ouders geven hun kind homeopathische middelen, zoals chamodent of neusspray. Deze

middelen mogen op aanvraag van ouders (zonder het tekenen van het toestemmingsformulier) gegeven worden.

Medische handelingen

De groepsleiding is niet bevoegd om medische handelingen uit te voeren. Mocht er zich een situatie voordoen waarin het noodzakelijk is dat er bij een kind een medische handeling verricht moet worden, dan zal de directie per geval beslissen of aan dit verzoek gehoor kan worden gegeven. Er wordt bij het toedienen van medicatie of uitvoeren van medische handelingen altijd met zorgvuldigheid gehandeld. Toch kan het gebeuren dat er een vergissing wordt begaan of een fout wordt gemaakt. In dit geval kan De Scharrelboerderij en/of de medewerker zelf strafrechtelijk of civielrechtelijk aansprakelijk gesteld worden. Om dit zo goed mogelijk te voorkomen hebben we een 'protocol medicatie toedienen De Scharrelboerderij' opgesteld waarin aangegeven staat op welk moment welke medicatie gegeven moet worden of welke medische handeling moet worden uitgevoerd. Ouders/ verzorgers/ tekenen dat zij hier de verantwoordelijkheid hiervoor nemen. Zonder ondertekening worden geen medische handelingen uitgevoerd en geen medicatie gegeven.

3.6 Hoofdluis

Als er bij uw kind levende luizen (hoofdluis) wordt geconstateerd, wordt u hiervan op de hoogte gesteld. Wij vragen u om uw kind op te halen en te behandelen.

Er zijn twee manieren om uw kind te behandelen:

- Kammen met een fijntandige kam, waardoor de levende luizen uitgekamd worden.
- Anihoofdluismiddel, waardoor de levende luizen doodgaan (U kunt het beste een antihoofdluismiddel gebruiken waar dimeticon in zit).

Op de website van de RIVM staat uitgebreider beschreven hoe je het beste kan controleren, kammen en behandelen: Controleren en behandelen | RIVM.

Zodra uw kind behandeld is, is het belangrijk dat je twee weken lang elke dag de haren goed doorkamt met een fijntandige kam. Dit omdat er nog luizen uit de eitjes kunnen komen. Het duurt 10 dagen voor een eitje van een hoofdluis uitkomt.

De eitjes zijn moeilijk te verwijderen, maar hoofdluizen blijven in de luizenkam achter. Als u twee weken elke dag kamt, kunt u alle hoofdluizen verwijderen.

Zodra u uw kind heeft behandeld en er geen levende luizen meer aanwezig zijn, mag uw kind weer naar de opvang komen (eventueel nog dezelfde dag).

Wanneer er luizen zijn geconstateerd worden andere ouders via een pushbericht op de hoogte gebracht dat er luizen heersen in de groep.

3.7 Schone speel- en leefomgeving

Gezondheid begint bij een schone speel- en leefomgeving. Kinderen horen op te groeien in een veilige en gezonde omgeving. Hierbij is het een eerste vereiste dat de binnen- en buitenruimte van het K.D.V. en B.S.O. schoon en hygiënisch zijn. De professionals en leidinggevende zijn

gezamenlijk verantwoordelijk voor het schoonmaakbeleid. We waarborgen een consequente schoonmaak, door het schoonmaakschema te hanteren:

- Zichtbaar verontreinigde ruimtes worden direct schoongemaakt
- Sanitaire ruimtes worden minimaal 1x per dag schoongemaakt
- Meubilair is zo gemaakt dat het makkelijk schoon te houden is
- De vloer en het meubilair dat dagelijks gebruikt wordt maken we dagelijks schoon
- Knutselwerk en dergelijken verwijderen we na een maand, als we ze niet kunnen reinigen, of we verwijderen het als ze al eerder zichtbaar stoffig zijn

In de bijlage is het schoonmaakschema wat wij op De Scharrelboerderij hanteren opgenomen.

3.8 Textiel

Washandjes, handdoeken, slabbers, dweilen en vaatdoeken worden na gebruik dagelijks gewassen op 60 graden. De handdoeken worden 2x per dag vervangen. De schoonmaak van het beddengoed en overig textiel wordt gereinigd volgens het schoonmaakschema.

3.9 Allergieën

Wij verzoeken ouders om eventuele allergieën te melden. Uiteraard houden wij ook rekening met bv. een voedselallergie. Als een kind een allergische reactie vertoont overleggen wij met de ouder hoe te handelen.

3.10 Een gezond binnenklimaat

Het binnenmilieu is de leefomgeving binnen in een gebouw. Voor een gezond binnenmilieu zijn de volgende factoren van belang: luchtverversing, temperatuur en vochtbalans en de kwaliteit van de (binnen)lucht. Op kinderdagverblijf De Scharrelboerderij hebben wij een ventilatiesysteem in de groepsruimtes en slaapkamers op het K.D.V.. Dit systeem voldoet aan alle eisen.

Tevens nemen wij onderstaande maatregelen in acht om de luchtkwaliteit goed op peil te houden:

- Er wordt voldoende geventileerd. Ventilatie is het proces waarbij 'verse' lucht van buiten naar binnen wordt toegevoerd en gebruikte lucht van binnen naar buiten wordt afgevoerd. Vooral bij infectieziekten die via in de lucht zwevende kleine druppeltjes worden overgedragen is een goede ventilatie belangrijk om verspreiding van de ziekte tegen te gaan. Daarnaast is ventilatie ook belangrijk voor het afvoeren van hinderlijke geuren en anderszins schadelijke stoffen.
- We proberen ervoor te zorgen dat er binnen altijd een aangename temperatuur is van minimaal 18 graden.
- Wanneer er iets mis is met de CV of de ventilatie wordt dit direct gemeld bij de leidinggevende. Deze neemt direct maatregelen om eventuele problemen te verhelpen.
- De filters in het ventilatiesysteem worden drie maandelijks vervangen.
- Bij zomerse warme dagen zijn de volgende maatregelen van toepassing:
 - plan geen intensieve bewegingsactiviteiten
 - ventileer en lucht 's avonds en 's nachts het gebouw, de ramen zijn voorzien van ventilatieroosters.

- laat de kinderen buiten blijven als het daar koeler is dan binnen (maar voorkom blootstelling aan direct zonlicht tussen 12:00 en 15:30 uur).
- Op alle groepen is een airco aanwezig.

3.11 Frisse lucht

Naast een goede ventilatie nemen wij ook extra maatregelen om de lucht schoon en fris te houden voor de kinderen:

- Wij gebruiken geen spuitbussen (verf, haarlak en luchtverfrissers) in de ruimte met kinderen.
- Wij gebruiken alleen lijm op waterbasis.
- Wij gebruiken geen wasbenzine, terpentine, verfabijtmiddelen of andere chemicaliën met oplosmiddelen waar kinderen bij zijn.
- Wij gebruiken geen sterk geurende producten en gebruiken reinigingsmiddelen met zo weinig mogelijk geur.
- Wij reinigen de sanitaire ruimten minimaal een keer per dag en indien nodig vaker.

3.12 Een gezond buitenmilieu

Schoonhouden buitenruimte:

Wanneer kinderen buitenspelen checkt een pedagogisch professional altijd eerst de buitenruimte op de aanwezigheid van ongedierte, brandnetels, uitwerpselen van dieren, (zwerf)afval en andere zaken die een risico vormen voor de veiligheid en daarmee ook de gezondheid van kinderen. Is er iets niet in orde dan verhelpen wij dit direct of nemen meteen maatregelen om ervoor te zorgen dat de gezondheid van kinderen niet in gevaar komt.

Teken en insectenbeten:

Tekenbeten kunnen voorkomen worden door het gras laag te houden, dit wordt ook wekelijks gemaaid. Als we toch een teek op de huid van een kind vinden, verwijderen wij deze zo snel mogelijk met behulp van een tekenpincet.

Wespen en bijen veroorzaken nare pijnlijke steken. Ze worden aangetrokken door zoete geuren. De kinderen worden voor het naar buiten gaan gecontroleerd op plakkerige handen en monden. Wanneer een kind door een bij of wesp gestoken wordt, verwijderen wij direct de angel. Daarna leggen we eventueel een coldpack op het wondje, ter verkoeling en verzachting van de pijn. Wij kunnen ook Azaron/Prik weg op de plek smeren. Soms treedt na een wespen- of bijensteek een heftige allergische reactie op (zwellings, ernstige benauwdheid, verwardheid en/ of bewusteloosheid). Wij zijn hier alert op en bellen in dat geval 112.

Contact met dieren:

Kinderen komen op De Scharrelboerderij ook regelmatig in contact met onze dieren. We zorgen er altijd voor dat dit onder begeleiding van een professional gebeurt. Deze is er alert op dat een kind niet gebeten of gekrabd wordt door een dier. Na afloop worden altijd de handen gewassen.

De zandbak:

De zandbak is een bron van bacteriën en ziektekiemen. Het is dan ook belangrijk dat we het zand zo schoon mogelijk houden. Voor ieder gebruik wordt de zandbak gecontroleerd. Daarnaast wordt het zand in de zandbak eens in het jaar vervangen of indien noodzakelijk eerder vervangen. Het net van de zandbak bij 't wekje wordt dichtgemaakt wanneer er niet buiten gespeeld wordt.

Zomerperiode:

Als de kinderen in de zomer gaan buitenspelen worden zij van te voren ingesmeerd met een zonnebrandcrème factor 50. Er wordt gezorgd voor voldoende schaduwplekken en bij hoge temperaturen zorgen we voor extra drinken. Wij letten er op dat kinderen niet te lang in de felle zon spelen. Wanneer blijkt dat kinderen het te warm krijgen, gaan wij naar binnen. Dit alles om de kans op uitdroging of een zonnesteek te voorkomen.

We maken gebruik van een hitteprotocol (zie bijlage).

3.13 Gezondheid: Leren omgaan met risico's

Wij leren kinderen actief om te gaan met (kleine) gezondheidsrisico's. Door uit te leggen waarom we met elkaar bepaalde afspraken maken en hoe we risico's kunnen beperken, maken we ons verblijf nog gezonder. We leren kinderen:

- wanneer en hoe zij hun handen moeten wassen
- dat zij niet richting een ander niezen of hoesten
- dat zij niet in de zandbak mogen eten of drinken

4. Bijlagen

4.1 Het schoonmaakschema

Wat	Dag	Week	Maand	Anders	Hoe	Door
Afvalbakken legen	x					Groepsleiding
Deuren	x				Nat afdoen	Groepsleiding
Deurkl. / handgr. lichtschakelaars	x				Nat afdoen	Groepsleiding
Vensterbanken	x				Nat afdoen	Groepsleiding
Ramen				4 x per jaar		Schoonmaker
Ventilatioerooster			x		Nat afdoen	groepsleiding
Vloeren stofzuigen	x				Stofzuigen	Groepsleiding
Vloeren dweilen				2x per week	Dweilen	Groepsleiding
Deurmat	x				Stofzuigen	Groepsleiding
Binnenkant werkkasten			x		Nat afdoen	groepsleiding
Binnenkant open kasten			x		Nat afdoen	groepsleiding
Vlekken muur verwijderen			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Plinten			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Tafels	x				Nat afdoen	Groepsleiding
Speel en werkvlakken			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Speelgoed (vies en veel in de mond)			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Speelgoed			x		Nat afdoen en controleren op beschadigingen	Groepsleiding
Wipstoeltjes			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Zolder			x		Stofzuigen/ vegen	groepsleiding
Trap naar zolder			x		Stofzuigen	groepsleiding
Box			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Boxkleden uitwassen			x		Wasmachine 60 graden	groepsleiding
Kinderwagens			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Thee hand en vaatdoeken	x				Wasmachine 60 graden	Groepsleiding
Aanrecht/spoelbak/kranen	x				Nat afdoen	Groepsleiding
Keukenkast binnen			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Filter vaatwasser			x		Etensoverblijfselen eruit halen	Groepsleiding

Waterkoker			x		Uitkoken	Groepsleiding
Magnetron			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Fornuis			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Koelkast		x			Nat afdoen	Groepsleiding
Keukenmaterialen	x				Afwasmachine	Groepsleiding
Verschoonhoek	x				Ontsmetten na gebruik	Groepsleiding
Thermometer				Na gebruik	Ontsmetten met Water en zeep en alcohol	Groepsleiding
Toiletten	x				Nat afdoen	Groepsleiding
Wastafel/kranen	x				Nat afdoen	Groepsleiding
Werkkast			x		Nat afdoen	groepsleiding
Buitenbedjes			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Binnenbedjes			x		Nat afdoen	Groepsleiding
Slaapkamers			x		Stofzuigen en dweilen	groepsleiding
Buiten slaapzakken			x		Wasmachine 40 graden	Groepsleiding
Wasmachine reinigen			x		kookwas	Groepsleiding
Babytuin				1x per 2 weken	Nat afdoen	Groepsleiding
Tuinpakjes/ overalls			x		Wasmachine 30 graden	Groepsleiding
Regenlaarzen				Na gebruik	Nat afdoen	Groepsleiding
Spinnenwebben ragen			x		Ragen	Groepsleiding
Personeelsruimte		x				Schoonmaker
Verschoonruimte	x					Groepsleiding
Toilet pm'ers	x					Groepsleiding
Hal	x				Stofzuigen en dweilen	Groepsleiding
Doekjes/mop	x				Wasmachine 60 graden	Groepsleiding
Emmers				Na gebruik	Nat afdoen	Groepsleiding
Stofzuiger			x		Legen en afdoen	Groepsleiding / schoonmaker
Ventilatiekleppen			x		Schoonmaken met een natte doek	Schoonmaker

4.2 Actielijst veiligheid en gezondheid

Omschrijving:	Laatst gedaan:	Wanneer opnieuw:

4.3 Actualiseren veiligheid- en gezondheidsbeleid

Datum evaluatie:
Onderwerpen:
Kleine risico's:
Grote risico's:
4 ogen principe:
Grensoverschrijdend gedrag:
E.H.B.O.
Hoe zorgen we ervoor dat iedereen het veiligheid en gezondheidsbeleid kent:
Reden aanpassing:

4.4 Bijtprotocol dieren De Scharrelboerderij

“Ondanks voorzorgsmaatregelen... een verwonding opgelopen”

Behalve het risico op een infectie zijn er ook andere risico's als personen rechtstreeks bij de dieren kunnen komen. Zij kunnen bijvoorbeeld gewond raken bij het voeren of het verzorgen van dieren.

Wat is een bijtwond?

Een persoon is gebeten door een dier. We noemen het een bijtwond als de beet echt door de huid heen gaat.

Wat zijn de verschijnselen van een bijtwond?

Een bijtwond ziet er zo uit:

- Soms zit er een blauwe of rode plek.
- De huid is geschaafd, opengescheurd of doorgeprikt.
- Vaak hebben de punten van de tanden kleine gaatjes in de huid gemaakt.
- Een bijtwond kan flink bloeden en pijn doen. Soms is ook een pees, gewricht, zenuw of bot beschadigd.

Zoönosen

Er zijn veel infectieziekten die mensen op elkaar kunnen overbrengen. Ook dieren kunnen infectieziekten op elkaar overbrengen. Een klein deel van de infectieziekten van dieren is besmettelijk voor de mens en andersom, dat zijn de zoönosen.

Zoönosen zijn infecties die van dieren op mensen kunnen worden overgedragen.

Alle dieren op De Scharrelboerderij krijgen jaarlijkse vaccinaties om de kans op ziekten en de overdracht ervan te verkleinen.

Tetanus

Tetanus wordt veroorzaakt door een bacterie die voorkomt in bijvoorbeeld aarde, straatvuil en mest, en het lichaam kan binnendringen via wonden, zoals steek- of bijtwonden en diepe schrammen. Het vaccin bevat onschadelijk gemaakte gifstoffen van deze bacterie, waardoor het lichaam beschermende antistoffen aanmaakt

Tetanusvaccinatie

Een tetanusinjectie (vaccinatie) is bedoeld om personen te beschermen tegen de ernstige infectieziekte tetanus.

De vaccinatie is opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma in Nederland.

Tetanusvaccinaties vinden plaats via het Rijksvaccinatieprogramma voor kinderen op 3, 5 en 12 maanden, en een herhaling op 5 en 14 jaar, en bieden daarna voor ongeveer 10 jaar

bescherming. Na een wond is een boostervaccinatie nodig als uw laatste inenting langer dan 5-10 jaar geleden is, afhankelijk van de wond en de vaccinatiestatus.

Hoe ontstaat een bijtwond?

Dieren die zich niet fijn voelen kunnen dit laten merken door te vluchten, aan te vallen of door te bijten of te slaan.

Ook als dieren het idee hebben dat je eten/voer in je hand hebt, kunnen ze bijten.

Eerste hulp bij een bijtwond

Spoel de bijtwond goed uit onder de kraan met lauw water. Je mag ook desinfectiespray gebruiken om de wond te desinfecteren. Dek een grote wond na het uitwassen of sprayen af met een schoon verband of schone doek.

Als er een levensbedreigende situatie is m.b.t. de persoon, dan wordt er 112 gebeld.

Een kind/bezoeker is gebeten, hoe wordt er gehandeld?

- De persoon wordt getroost (indien nodig) en er worden woorden gegeven aan het verdriet
- Personeelslid zorgt voor een rustige plek met de persoon
- Personeelslid zorgt dat er toezicht is op de andere personen op de groep
- Personeelslid kijkt naar de wond en verleent eerst hulp zoals hierboven beschreven
- Het personeelslid neemt contact op met ouder(s)/mantelzorgers om te overleggen of en wat er nodig is voor een goede behandeling, er wordt in ieder geval besproken of en wanneer de laatste tetanusvaccinatie heeft plaatsgevonden
- Er wordt een incidentenformulier ingevuld

4.5 Protocol buiten spelen KDV

We vinden het belangrijk dat kinderen in een uitdagende omgeving tot ontwikkeling komen. We streven ernaar dat alle kinderen op De Scharrelboerderij minimaal 2 x per dag naar buiten gaan.

Mocht het weer dit niet toelaten, dan gaan de kinderen naar de loods waar de kinderen in hun overallemantjes ook voldoende frisse lucht hebben. De buitenruimte is uitdagend en veilig. In de moestuin kunnen de kinderen volop bezig zijn met het verbouwen van hun eigen voedsel en worden ze betrokken in het gehele proces van het verbouwen van voedsel.

Wat is de reden dat we buiten spelen zo belangrijk vinden:

1. Voor de gezondheid van kinderen is het belangrijk dat kinderen iedere dag, liefst meerdere malen per dag buitenspelen.
2. Voor de grove motoriek van kinderen is het belangrijk dat ze de ruimte hebben om te rennen, klimmen, klauteren, fietsen, hinkelen, huppelen, springen etc. Daar is buiten ruimte voor.
3. Voor het ontdekken van de wereld is buiten spelen van wezenlijk belang; samen kijken naar de wereld, samen praten over de wereld om ons heen, samen experimenteren met water, zand en andere materialen in de natuur en het ontdekken van processen als groeien, bloeien en dood gaan.
4. Buiten spelen is belangrijk en de buitenruimte moet voldoende uitdaging bieden. Aan de andere kant hebben we te maken met een kwetsbare doelgroep, dus is een veilige buiten speelruimte altijd het uitgangspunt.

Uitgangspunten

We streven ernaar dat er 2 x per dag wordt buiten gespeeld op het kinderdagverblijf en minimaal 1x op de peuterspeelzaal. De buitenruimte biedt ruimte voor motorische ontwikkeling en biedt ruimte voor ontdekkingen en experimenten. Er zijn overallemantjes en laarsjes aanwezig voor het buiten spelen. We streven ernaar dat we de overallemantjes elke dag vies worden, dan zijn kinderen op ontdekking geweest!

Er zijn twee speeltuinen op het terrein: 'De woeste weide' en 't Weitje'.

In 'De Woeste Weide' is er veel ruimte voor ontdekkend leren. Deze speeltuin wordt ook gebruikt door de kinderen van de B.S.O. en is goed zichtbaar voor de dagbesteding voor ouderen.

't Weitje' ligt aangrenzend aan één van de groepen en is overzichtelijker. Hier is ook een 'babytuin' geplaatst waar alle kinderen tot ongeveer een jaar veilig kunnen spelen in de buitenlucht.

In de loods is er ruimte om overdekt rond te kunnen fietsen en steppen. Naast het spelen,

hebben de kinderen ook de mogelijkheid om te knuffelen met de verschillende dieren die er aanwezig zijn.

Bij buitenspelen wordt de pedagogisch professional/ kind ratio gemeten op het gehele kindercentrum, dus dat kan betekenen dat er een medewerker met 8 kinderen buiten speelt en haar collega met 4 andere kinderen binnen blijft. We vinden het belangrijk dat kinderen met elkaar leren spelen en af te stemmen. Ook zorgen we ervoor dat er buiten activiteiten worden aangeboden die leeftijdsgericht zijn.

Afspraken voor kinderen van 0-4 jaar:

Bij minder weer of bijzondere activiteiten worden kinderen goed aangekleed met overalletjes en laarsjes.

Eventuele gevaarlijke onderdelen van kleding (denk aan capuchonkoordjes) worden verwijderd.

De buitenruimte wordt voor de kinderen naar buiten gaan gecontroleerd op gevaarlijke materialen (gebroken glas, weggegooide sigarettenpeuken, ontlasting dieren etc.)

De buitenruimte wordt voor de kinderen naar buiten gaan zorgvuldig afgesloten.

De materialen en speeltoestellen waarmee wordt buiten gespeeld voldoen (indien van toepassing) aan de wettelijke eisen voor veiligheid en worden regelmatig volgens het logboek gecontroleerd (Risico Inventarisatie Veiligheid).

De buitenruimte biedt voldoende gelegenheid voor het ontwikkelen van de grove motoriek (springen, stampen, klimmen, klauteren, rennen, fietsen, hinkelen etc.)

De buitenruimte biedt voldoende diversiteit in ontdekkingsmogelijkheden en materialen. Bijvoorbeeld; zand, water, moestuin, en ballen).

De ontwikkeling en de ontdekkingsreis van kinderen wordt door de pedagogisch professionals op een positieve en ondersteunende manier begeleid.

Indien een kind naar de WC moet of een schone luier nodig heeft, wordt het kind begeleid door één van de pedagogisch professionals die buiten zijn, of door de pedagogisch professional die met de overige kinderen binnen is. Als een pedagogisch professional alleen werkzaam is op de groep, gaan alle kinderen mee naar binnen, behalve als het kind goed zelfstandig van het toilet gebruik kan maken.

Indien er een klein ongelukje gebeurt, wordt het kind begeleid door één van de pedagogisch professionals die buiten is, of door de pedagogisch professional die met de overige kinderen binnen is. Als een pedagogisch professional alleen werkzaam is in de groep, gaan alle kinderen mee naar binnen. Bij grotere ongelukken en calamiteiten; zie veiligheidsbeleid.

Zodra de pedagogisch professional buiten is met kinderen, neemt zij altijd de babyfoon/telefoon mee, zodat ze in contact kan zijn met degene die binnen is.

Bij warm en of extreem zonnig weer treedt het hitte protocol in werking.

4.6 Hitteplan

Er worden bij ons verschillende maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat kinderen vooral in de zomer) wel prettig buiten kunnen spelen wanneer het warm is en/of de zon schijnt. In geval van hitte is het nodig om een aantal extra maatregelen te nemen. De maatregelen van het hitte plan gaan in bij temperaturen boven de 20 graden. De volgende maatregelen dragen bij aan de veiligheid van de kinderen:

- Op alle groepen zijn airco's aanwezig. Bij extreme hitte blijven de airco's in de nacht aan.
- Op de groep waar de zon de gehele dag naar binnen schijnt is zonwering aanwezig.
- In de loods is het koel.
- Er is beplanting van bomen waardoor schaduw ontstaat.
- Wij smeren de kinderen in met een zonnebrand van beschermingsfactor 50. Deze zonnebrand beschermt ook tegen UVA en UVB-straling.
- Wij smeren kinderen een half uur voordat er buiten gespeeld wordt in en daarna om het uur.
- Bij felle zon zetten wij parasols neer of hangen schaduwdoeken, zodat de kinderen voornamelijk in de schaduw spelen.
- Er hangt een schaduwdoek boven de zandbak wanneer de kinderen in de zandbak spelen. Kinderen spelen dus nooit in de felle zon in de zandbak.
- Wij letten op dat kinderen niet te lang in de zon spelen.
- Wanneer wij merken dat kinderen het te warm krijgen, gaan ze naar binnen.
- Zonnepetjes en -hoedjes doen wij, indien aanwezig, op.
- De kinderen krijgen bij temperaturen boven de 25 graden ieder uur wat te drinken, zo verkleinen wij de kans op uitdroging.
- Tussen 12.00 uur en 15.30 uur spelen wij met felle zon niet buiten.
- Wanneer de temperatuur 4 dagen of langer, 27 graden of hoger, wordt verwacht, spelen wij alleen in de ochtend buiten of gaan helemaal niet naar buiten met de kinderen.
- Vanwege de airco's ventileren wij vroeg in de ochtend en in de namiddag.

4.7 Protocol vervoer

Dit protocol biedt een kader met betrekking tot het organiseren van veilig, verantwoord en efficiënt vervoer. Het heeft dan ook betrekking op al het vervoer van kinderen dat onder verantwoordelijkheid van De Scharrelboerderij wordt verzorgd.

De Scharrelboerderij vindt het belangrijk dat vervoer van kinderen veilig plaats vindt en geeft hiermee invulling aan haar missie om vertrouwde en goed verzorgde kinderopvang aan te bieden.

De ligging van onze kinderopvang nodigt niet uit om even naar een speeltuintje of winkel te lopen met kinderen. We proberen zoveel mogelijk activiteiten naar onze locatie te halen zodat het vervoer kan worden voorkomen of tot een minimum wordt beperkt.

De kinderen van de buitenschoolse opvang worden opgehaald met de auto of met één van onze Scharrelbussen.

Veiligheid

Veilig vervoer houdt in dat:

- er niet teveel kinderen in een vervoersmiddel vervoerd worden;
- er goedgekeurde beveiligingsmiddelen zijn;
- er deugdelijke en afdoende verzekerde vervoersmiddelen worden gebruikt;
- er in- en uitgestapt wordt op een veilige plaats.

Als de situatie erom vraagt dragen ook de kinderen veiligheidsvestjes. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de verkeerssituatie hierom vraagt. Ook in de winter als het slecht weer is of het is donker dragen kinderen een hesje.

Verzekeringen

Voor al het vervoer dat De Scharrelboerderij verzorgt, zorgt zij voor afdoende verzekering voor schade en letsel.

Kinderdagverblijf en peuterspeelzaal

De volgende algemene richtlijnen gelden:

- Per pedagogisch professional maximaal 2 lopende kinderen;
- Bij meer dan 2 kinderen gaan er minimaal 2 pedagogisch professionals mee;
- Kinderen die lopen worden altijd aan de hand genomen of hebben de mogelijkheid om een buggy vast te houden.
- Als er een stagiaire/ groepshulp meegaat kunnen er twee kinderen extra worden meegenomen ongeacht de leeftijd.
- Het gebruik van draagzakken is niet toegestaan.
- Als er kinderen op de groep achterblijven moet het aantal beroepskrachten dat daarbij blijft voldoen aan de beroepskracht-kindratio volgens www.1Ratio.nl.

Buitenschoolse opvang

De volgende algemene richtlijnen gelden:

Tijdens het vervoer gelden de regels van het aantal kinderen dat vervoert mag worden in een bus of auto. Dit komt overeen met het beroepskracht-kindratio.

Dit betekent dat 8 kinderen vervoerd worden in De Scharrelbus en 6 kinderen vervoerd kunnen worden in onze Scharrelauto.

Op ons eigen terrein weten kinderen (vanuit onze huisregels) waar ze mogen spelen. Binnen onze taakverdeling trachten we altijd een pedagogisch professional buiten te laten surveilleren en iemand is binnen in de ruimte van de buitenschoolse opvang.

Tijdens een uitstapje met meer dan 8 kinderen, gaan er altijd twee pedagogisch professionals mee, ook als dit vanuit het beroepskracht-kindratio niet nodig is. Uiteraard staat veiligheid voorop en houden we rekening met leeftijd, geslacht en zorg zodra we op uitstapje gaan.

Vervoer van kinderen van school naar de B.S.O.

De Scharrelbus

Vervoer per Scharrelbus vindt alleen plaats in geval van vervoer tussen school en B.S.O. en tijdens uitstapjes van de kinderopvang. In aanvulling op de wettelijke eisen gelden de volgende eisen:

- Tijdens het vervoeren van kinderen wordt het kinderslot op de achterportieren gebruikt;
- In de auto wordt niet gerookt;
- Gedoofde sigaretten en andere gevaarlijke zaken (bijvoorbeeld een ijskrabber of paraplu) worden buiten bereik van de kinderen bewaard;
- In- en uitstappen vindt plaats op een veilige plek;
- De begeleiders stappen zelf als laatste in en als eerste uit;
- De inzittenden zijn verzekerd middels een schadeverzekering inzittenden (SVI)

De Scharrelauto

Vervoer per Scharrelauto vindt alleen plaats in geval van vervoer tussen school en B.S.O. en tijdens uitstapjes van de kinderopvang. In aanvulling op de wettelijke eisen gelden de volgende eisen:

- Tijdens het vervoeren van kinderen wordt het kinderslot op de achterportieren gebruikt;
- In de auto wordt niet gerookt;
- Gedoofde sigaretten en andere gevaarlijke zaken (bijvoorbeeld een ijskrabber of paraplu) worden buiten bereik van de kinderen bewaard;
- In- en uitstappen vindt plaats op een veilige plek;
- De begeleiders stappen zelf als laatste in en als eerste uit;
- De inzittenden zijn verzekerd middels een schadeverzekering inzittenden (SVI)

Eigen auto pedagogisch professional

In een aantal situaties vervoeren pedagogisch professionals kinderen per auto van school naar BSO. Vervoer per auto is alleen toegestaan na goedkeuring door de directie. De wet Personenvervoer is niet van toepassing omdat de kinderopvangbranche van deze wet is vrijgesteld. De auto's waarmee pedagogisch professionals rijden, moeten voorzien zijn van een inzittende verzekering.

Vrijwilliger chauffeur

Op onze locatie worden vrijwilligers ingezet om kinderen op te halen van school en hen naar de BSO te vervoeren middels een auto of De Scharrelbus.

De vrijwilliger die ingezet wordt is bekend bij de kinderen en is aangesloten bij het personenregister en heeft een geldige VOG.

In de planning wordt rekening gehouden weke kinderen er bij de vrijwilliger gepland worden. Er wordt dan gekeken naar begeleiding en ondersteuningsbehoeften van het kind.

Toestemming KOV

Met instemming van de ouder(s)/verzorger(s) kunnen kinderen mee met dagelijkse uitstapjes en wandelingen buiten het kinderdagverblijf/ BSO/ PSZ.

De ouder(s)/verzorger(s) worden hier tijdens het intakegesprek over geïnformeerd, zodat van tevoren niet voor elk uitstapje en / of wandeling toestemming gevraagd hoeft te worden.

In het digitale systeem van Kov kunnen ouders toestemming geven of kinderen mee mogen op uitstapje.

Op De Scharrelboerderij is er sporadisch een uitstapje. Ouder(s)/verzorger(s) worden op de hoogte gebracht als kinderen een uitstapje hebben middels een nieuwsbrief.

Wanneer de ouder(s)/verzorger(s) meegaan voor extra begeleiding (dus als leiding) en zij nemen hun eigen kinderen ook mee, tellen deze kinderen niet mee in het aantal om de beroepskracht-kindratio te bepalen. De ouder(s)/verzorger(s) zijn verantwoordelijk voor hun eigen kinderen. De beroepskracht-kindratio wordt nooit overschreden.

Vervoer Scharrelbus en Scharrelauto

Veilig vervoer

Is het kind groter of kleiner dan 1.35 meter?

Groter: het kind moet de normale autogordel gebruiken (voor zover beschikbaar). Wanneer de gordel over de hals loopt in plaats van over de borst of wanneer het heupgedeelte over de buik loopt (dat is vrijwel altijd het geval wanneer het kind onderuit gezakt moet zitten om de knieën te kunnen buigen), gebruik dan tevens een zittingverhoger.

Is het kind kleiner dan 1.35 meter?

Minder dan 13 kg	Tussen 9kg-18kg	Tussen 15kg-36 kg	Meer dan 36 kg
Baby-autostoeltje (ook wel Maxi Cosi genoemd)	Kinderautotoeltje	Zittingverhoger	Autogordel, eventueel met zittingverhoger of afzonderlijke gordelgeleider (gordelclip/gordelklem)
Groep 0 (tot 9kg) en 0+ (tot 13 kg)	Groep 1	Groep 2 en 3	Zie toelichting

* Tijdens de intake op de BSO wordt met ouders gesproken over het gewicht van het kind. Mocht het kind minder dan 15 kilo wegen, dan bespreken we met ouders hoe het kind vervoert wordt. Dit wordt genoteerd in KOV zodat alle medewerkers hiervan op de hoogte zijn.

Toelichting

Groep 0 en 0+: Baby-autostoel:

Een babyautostoeltje wordt tegen de rijrichting in geplaatst. Met de driepuntsgordel van de auto wordt het stoeltje vastgezet. Het kind wordt met een Y-gordel vastgemaakt. Sommige van deze

stoeltjes kunnen ook met een zogeheten ISOFIX systeem worden vastgezet: aan de achterkant van het autostoeltje zitten dan twee uitsteeksels. Auto's die voor dit systeem zijn uitgerust hebben tussen de rugleuning en de zitting twee ankers. De uitsteeksels klikt u heel gemakkelijk in de ankers en het autostoeltje zit vast. Soms is er een derde bevestigingspunt. Kijk voor meer informatie in de handleiding van het autostoeltje.

Groep 1: Kinderautostoel:

Een kinderautostoeltje is bedoeld voor kinderen die zelfstandig kunnen zitten. Het kind wordt met de vijfpunts gordel van het autostoeltje vastgemaakt. Vaak hebben deze autostoeltjes meerdere standen en worden ze met de rijrichting mee geplaatst. Een kinderautostoeltje wordt met de autogordel of met ISOFIX bevestiging vastgezet.

Groep 2 en 3 zittingverhoger:

Het kind zit op de zittingverhoger (ook wel booster seat genoemd) en wordt vastgemaakt met de autogordel. De zittingverhoger zorgt ervoor dat het diagonale deel van de autogordel niet langs de hals, maar over de schouder van het kind loopt. Ook zorgt de zittingverhoger ervoor dat de heupgordel over de heupen en niet over de buik loopt. Dit laatste kan voor ernstig inwendig letsel zorgen.

Autogordel met zittingverhoger of gordelgeleider:

Er zijn geen autostoeltjes of zittingverhogers goedgekeurd voor kinderen boven de 36 kilo. Deze kinderen zouden dan alleen de autogordel moeten gebruiken. Loopt de gordel bij het kind over de hals loopt in plaats van over de schouder, dan is het verstandig om het kind toch op een zittingverhoger te vervoeren totdat hij/zij lang genoeg is om alleen de autogordel te gebruiken. Een andere mogelijkheid is om een apart aangeschafte gordelgeleider te gebruiken. Kies alleen voor deze laatste optie als het echt niet anders kan.

Keurmerk kinderzitjes:

Een kinderzitje moet goedgekeurd zijn volgens de Europese veiligheidseisen: ECE 44/03 of 44/04. Alleen deze kinderzitjes mogen gebruikt worden. Ze zijn voorzien van een keuringslabel of keuringssticker. Daarop staat in een rondje de letter E plus een getal. Verder naar onderen staat het goedkeuringsnummer. Dit nummer moet beginnen met 03 of 04. Ook wordt het gewicht vermeld van de kinderen waarvoor het geschikt is. Een voorbeeld van een officieel label vindt u in de brochure Vervoer van kinderen in de auto. Vraag zo nodig advies aan de verkoper. Als de goedkeuring niet meer geldt, is het geen goedgekeurd kinderbeveiligingsmiddel meer. Een kinderzitje dat geen of een ECE R44/02 keurmerk heeft, mag niet langer gebruikt worden omdat de eisen waaraan deze bij de typekeuring moest voldoen is verouderd. De keuringseisen voor kinderzitjes worden periodiek aangepast aan nieuwe technische ontwikkelingen en inzichten. Er wordt onderzoek gedaan naar mogelijke verbeteringen.

Calamiteiten tijdens vervoer

Tijdens een uitstapje kunnen zich calamiteiten voordoen. Een kind kan ziek worden of in een erger

geval gewond raken. De veiligheid van de kinderen heeft altijd prioriteit. Een pedagogisch professional moet te allen tijde bij de kinderen blijven. Hieronder volgt een aantal aandachtspunten:

- Indien medische hulp ter plaatste nodig is, belt één pedagogisch professional 112.
- Denk aan de veiligheid van de andere kinderen.
- Er dient altijd een pedagogisch professional op De Scharrelboerderij achter te blijven. - Stel zo snel mogelijk Moniek of Linda op de hoogte van de calamiteit.
- De pedagogisch professional of de directie neemt contact op met de ouder(s)/verzorger(s).
- Afhankelijk van de calamiteit wordt met de pedagogisch professionals en /of de directie afspraken gemaakt over de handswijze.
- Bel Linda of Moniek als er versterking nodig is. Voor de wijze waarop gehandeld dient te worden in geval van ongeval, calamiteiten of ziekte wordt verder verwezen naar het beleid ongevallen en calamiteiten en het beleid ziekte in het veiligheidsplan.

4.8 Protocol medicatie toedienen De Scharrelboerderij

Op De Scharrelboerderij mogen alle pedagogisch professionals medicatie aanreiken aan kinderen. Het toedienen van medicatie is eveneens toegestaan, mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden. Dit protocol is opgesteld om de veilige, verantwoorde en correcte toediening van medicatie te waarborgen.

Verantwoordelijkheden

Op De Scharrelboerderij worden geen voorbehouden of risicovolle handelingen uitgevoerd die vallen onder de Wet BIG (zoals injecteren, wondverzorging of katheteriseren). Wel kunnen eenvoudige, niet-BIG-gereguleerde handelingen worden verricht, zoals bijvoorbeeld het toedienen van oogdruppels, antibioticakuren en paracetamol.

Alle pedagogisch professionals zijn bekwaam om medicatie toe te dienen. Zij dienen alleen medicatie toe wanneer er een volledig ingevuld formulier 'toestemming medicatieverstrekking' aanwezig is, ondertekend door de ouder.

Bewaren van medicatie

Ouders nemen de medicatie van het kind mee naar De Scharrelboerderij. Daar wordt de medicatie op de daarvoor afgesproken plaats bewaard. Koel te bewaren medicijnen worden, in de originele verpakking, bewaard in het midden van de koelkast (niet in de deur of tegen de achterwand van de koelkast). Aan het einde van de dag gaat alle overtollige medicatie weer mee naar huis.

We streven ernaar dat medicatie met kinderen mee naar huis gaat. In uitzonderlijke gevallen wordt medicatie op De Scharrelboerderij bewaard (deze gaat dus niet mee naar huis). In dit geval worden medicijnen in een medicijnkastje bewaard. Elk kind heeft een persoonlijk medicijnkastje voorzien van een code. Ouders zorgen voor een medicijnkastje voorzien van code. Alleen pedagogisch professionals zijn bevoegd dit medicijnkastje te openen.

Kinderopvang

Op het kinderdagverblijf wordt, gescheiden per kind, de medicatie bewaard in de witte persoonlijke bak van het kind, tenzij de medicatie koel bewaard moet blijven. De witte afsluitbare bakken staan met de andere persoonlijke spullen in de ochtend in de entree. Tijdens de opvangtijd worden deze bakken bewaard in de verschoonruimte.

'Zo nodig'-medicatie kinderopvang

Medicatie die alleen wordt toegediend wanneer een bepaalde situatie zich voordoet wordt bewaard in de tas, zodat deze altijd, ook tijdens taxivervoer en/of uitjes, bij het kind aanwezig is. De tas wordt tijdens de opvang bewaard in de verschoonruimte bovenop de kast waar de witte bakken staan. In KOV staat duidelijk beschreven wanneer de medicatie gebruikt moet worden.

Peuterspeelzaal

Zodra kinderen op de peuterspeelzaal medicatie in hun tas bij zich hebben, wordt de tas in zijn geheel bewaard in de linker kast van de kastenwand (op de schap waar medicatie kinderen staat), tenzij de medicatie koel bewaard moet blijven.

'Zo nodig'-medicatie peuterspeelzaal

Medicatie die alleen wordt toegediend wanneer een bepaalde situatie zich voordoet wordt bewaard in de tas, zodat deze altijd, ook tijdens taxivervoer en/of uitjes, bij het kind aanwezig is. De tas wordt tijdens de opvang bewaard in de linker kast in de kastenwand op de schap van de medicatie. In KOV staat duidelijk beschreven wanneer de medicatie gebruikt moet worden.

B.S.O.

Zodra kinderen op de B.S.O. medicatie in hun tas bij zich hebben, wordt de tas in zijn geheel bewaard in de linker kast van de kastenwand (op de schap waar medicatie kinderen staat), tenzij de medicatie koel bewaard moet blijven.

'Zo nodig'-medicatie B.S.O.

Medicatie die alleen wordt toegediend wanneer een bepaalde situatie zich voordoet wordt bewaard in de tas, zodat deze altijd, ook tijdens taxivervoer en/of uitjes, bij het kind aanwezig is. De tas wordt tijdens de opvang bewaard in de linker kast in de kastenwand op de schap van de medicatie. In KOV staat duidelijk beschreven wanneer de medicatie gebruikt moet worden.

EPI pen

Een EPIpen is een automatische injectiespuit voor eenmalig gebruik, gevuld met adrenaline. De EPI pen wordt gebruikt bij een anafylactische reactie. Dit is een acute levensbedreigende allergische reactie op bijvoorbeeld pinda's, noten, geneesmiddelen of een insectensteek of beet. Zodra een kind bekend is met anafylactische reacties en daardoor een EPI pen bij zich moet dragen, zorgt de mentor ervoor dat alle pedagogisch professionals op de hoogte zijn van wat te doen als... bij dit kind. Deze beschrijving hangt op de groep van het betreffende kind en staat in KOV. De tas met EPI pen wordt net als de andere medicatie bewaard.

Vorbereiding en toediening

Voordat medicatie wordt toegediend zorgt de pedagogisch professional die gaat toedienen ervoor dat handen zijn gewassen en/of gedesinfecteerd. De pedagogisch professional controleert de toedienlijst en haalt de medicatie uit het medicijnkastje of koelkast en controleert de medicatie op:

- juiste kind
- juiste medicatie
- juiste tijd
- juiste dosering
- juiste toedieningswijze

Registratie

Direct na het toedienen van de medicatie zorgt de pedagogisch professional die de medicatie heeft toegediend ervoor dat dit wordt afgetekend op het formulier 'toestemming medicatieverstrekking De Scharrelboerderij'.

Zodra er geen medicatie meer nodig is, wordt het formulier bewaard in de 'kindgegevensmap'.

Afwijkingen

Bijzonderheden bij het toedienen van de medicatie (bijv. weigering, verslikken, bijwerkingen, kwijtraken) worden altijd direct doorgegeven aan de ouders.

Een medicatiefout is een incident. Hiervoor moet het formulier 'melden incident' worden ingevuld en overlegd aan de coördinator kinderopvang.

4.9 Protocol veilig slapen in de kinderopvang

Protocol Veilig Slapen in de Dagopvang
Februari 2026, versie 1.1

Protocol Veilig Slapen in de Dagopvang

Ons beleid om de kans op wiegendood te verkleinen

Wiegendood¹, ofwel Sudden Unexpected Death in Infancy (SUDI), komt in Nederland relatief weinig voor. Jarenlang was het aantal gemiddeld 25 per jaar, dat zijn 2 baby's per maand. De laatste jaren lijkt dit aantal helaas toe te nemen.

Rondom wiegendood zijn nog veel vragen onbeantwoord. Maar wel bekend is welke maatregelen en adviezen helpen om het risico tot het uiterste te beperken.

Dit protocol beschrijft het veilig slapen beleid in de dagopvang voor kinderen tot 2 jaar, met als basis de 4 belangrijkste slaapadviezen 'De 4 van Veilig slapen in de Kinderopvang'. Kinderen mogen vanaf 18 maanden eventueel in een laag bedje of op een stretcher slapen, in dat geval is dit protocol niet meer van toepassing.

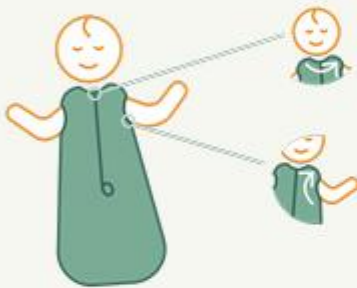
Dit protocol is onderdeel van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid van onze organisatie.

¹ Internationaal komt wiegendood het best overeen met SUDI, een samenstelling van meerdere categorieën van plotseling en onverwacht overlijden van baby's, waaronder Sudden Infant Death Syndrome (SIDS).

De 4 van Veilig Slapen in de kinderopvang

Als wij een baby in bed leggen, dan...

- 1 ...leggen wij de baby in een slaapzak

- 2 ...leggen wij de baby op de rug

- 3 ...leggen wij de baby in een veilig bedje

- 4 ...houden wij voldoende toezicht

De 4 van Veilig Slapen in de Kinderopvang

Als wij een baby in bed leggen, dan leggen wij de baby in een slaapzak

Wat is een veilige slaapzak?

- **Niet te warm:** de temperatuur in de slaapkamer is bepalend voor het type (met of zonder mouwen) en de dikte van de slaapzak. Met de bovenkant van de vingers, voelen we aan de achterzijde van het nekje. Zolang het nekje van een baby in bed prettig (= lauw) aanvoelt, heeft de baby het aangenaam.
- **Niet te groot:** de armsgaten en de halsopening moeten goed aansluiten, zodat een baby niet met het hoofdje of de armen in de slaapzak terecht kan komen.
- **Sluit met een rits:** niet met knopen of drukkers. De sluiting van de rits zit ter hoogte van de onderbeentjes. Dit voorkomt dat de grootte van de halsopening kan variëren of een baby de sluiting kan openen.
- **Armen kunnen vrij bewegen:** de armen van de baby zitten niet opgesloten in de slaapzak of in een gedwongen stand omhoog.

Een door ouders zelf meegebrachte slaapzak wordt alleen gebruikt als deze voldoet aan deze 4 voorwaarden.

Geen mutsje in bed

Baby's krijgen binnen geen mutsje op, dat is niet nodig en zelfs gevaarlijk. Het hoofd is namelijk heel belangrijk voor de warmteregulatie.

Uitzondering: stevig instoppen met een strakgespannen laken

In sommige situaties mag een baby in een slaapzak strak ingestopt worden met een laken. Belangrijk hierbij is dat het laken groot genoeg is om stevig ingestopt te worden en dat het bedje laag opgemaakt wordt, dus met de voetjes bijna bij het voeteneind.

Deze uitzondering maken we voor:

- Baby's die aanstalten maken om te gaan omdraaien van rug naar buik, maar nog niet in staat zijn om zelf terug te draaien. Het strakke laken zorgt ervoor dat de baby langer veilig op de rug blijft liggen.
- Baby's die erg veel huilen en/of onrustig zijn en daardoor slecht slapen. Het strakke laken draagt eraan bij dat de baby rustig wordt.

Is een baby bij het slapen gewend aan een fopspeen?

Geef deze dan ook bij de opvang consequent voor het slapen, omdat veranderingen in routine het risico kunnen verhogen.

Gebruikt een baby medicijnen?

Controleer dan altijd of de medicijnen op naam van het betreffende kind staan. Een arts zal namelijk, wanneer het een baby betreft, geen medicijnen met slaapverwekkende bijwerking voorschrijven. Dit verhoogt namelijk de kans op wiegendood.

De 4 van Veilig Slapen in de Kinderopvang

Als wij een baby in bed leggen, dan leggen wij de baby op de rug

2

Rugligging is de veiligste slaaphouding voor een baby. Voor een baby die op de buik slaapt, is de kans op wiegendood vier tot vijf keer groter dan gemiddeld. Als een baby verkouden is zelfs nog iets meer.

Ook een baby één enkele keer op de buik te slapen leggen, bijvoorbeeld omdat de baby alleen dan rustig wordt, is risicovol. Als een baby niet gewend is aan op de buik slapen is het risico namelijk nog hoger. Er zijn helaas diverse voorbeelden waarbij zo'n uitzondering fataal afliep.

Als een baby zelf naar de buik gedraaid is, leggen we de baby terug op de rug. Zodra een baby motorisch zo ontwikkeld is, dat het zelf vlot om kan draaien van rug naar buik en ook weer terug, is het niet langer nodig om de baby terug te draaien naar de rug. Gemiddeld zijn baby's met ongeveer vijf maanden in staat om zelf van rug naar buik en weer terug te draaien, maar sommigen zijn er pas met negen maanden aan toe.

Matrasbeschermer met ventilerende toplaag

Ook op een matrasbeschermer met ventilerende toplaag is het advies om een baby altijd op de rug te leggen. Beweringen dat een baby gewoon kan doorademen als het per ongeluk op de buik draait, zijn niet bewezen. Het gebruik van dit product is toegestaan, mits alle reguliere maatregelen toegepast worden. Het product is niet helpend ter voorkoming van wiegendood.

Kritieke ontwikkelingsfase: eerste keer omdraaien van rug naar buik

In de fase waarin een baby probeert om voor de eerste keer om te draaien van rug naar buik, is er een sterk verhoogd risico op wiegendood. De keren daarna, als de baby het omdraaien nog niet goed beheerst en nog niet kan terugdraaien, geven ook een verhoogd risico. De baby kan met het gezichtje tegen het matras komen te liggen en daardoor niet goed ademen. Vaak komt deze kritieke fase in de ontwikkeling van de baby juist op het moment dat het nog maar net gestart is in de kinderopvang.

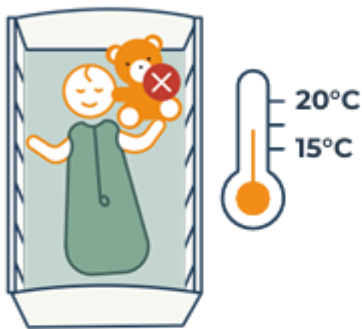
Belangrijke aandachtspunten in deze fase zijn:

- Wij informeren ouders direct als hun baby pogingen doet tot draaien naar de buik.
- Omgekeerd vragen wij de ouders actief of hun baby thuis al pogingen doet tot draaien naar de buik, zodat wij hierop voorbereid zijn.
- Wij leggen ouders uit waarom deze fase zo risicovol is. Daarnaast adviseren we ouders om hun baby overdag tijdens het spelen regelmatig even op de buik te leggen, terwijl de ouder erbij blijft. Dat is goed voor de motorisch ontwikkeling en het helpt bij het leren terugdraaien van buik naar rug.
- Bij een baby in deze ontwikkelingsfase nemen wij extra maatregelen wat betreft het stevig instoppen met een strakgespannen laken (zie advies 1) en frequenter toezicht (zie advies 4).
- Als een baby toch zelf naar de buik gedraaid is, leggen we de baby terug op de rug.

De 4 van Veilig Slapen in de Kinderopvang

Als wij een baby in bed leggen, dan leggen wij de baby in een veilig bedje

3

Alle bedden (enkel of stapelbed) voldoen aan de wettelijke eisen². Dit geldt ook voor buitenbedden. Een wieg voldoet aan de Europese veiligheidsnorm EN 1130. Een kinderwagenbak, een box of een hangmat is geen veilige slaappleaats.

Wat is een veilig bedje?

- Het bedje of de wieg heeft een stevige horizontale bedbodem.
- Het matras is stevig en vlak en past goed in het bedje.
- Een matrasbeschermer met ventilerende toplaag is toegestaan, maar ook hierop slaapt een baby altijd op de rug.
- Er worden nooit dekbedjes gebruikt en in principe ook geen lakens en dekens. Een baby slaapt in een slaapzak (zie advies 1). (Een deken in een buitenbed kan bij lage buitentemperaturen soms nodig zijn.)
- Er liggen geen kussenachtige materialen in het bed, zoals een kussen, een grote knuffel, hoofd- en zijwandbeschermers, babynestje, stabilisatierolletjes, zijligkussentjes of -wigjes, etc.
- Er liggen geen zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje.
- De slaapkamers worden regelmatig gelucht.
- De temperatuur in de slaapkamer is bij voorkeur 15-20 graden. Bij hoge buitentemperaturen in de zomer is dat niet altijd haalbaar. In dat geval kan de slaapkamer voordat de kinderen gaan slapen gekoeld worden met een airco of ventilator. Zie voor meer informatie het hitteprotocol: [Kinderdagverblijven en scholen | RIVM](#)

² Warenwetbesluit Kinderbedden en boxen en Warenwetregeling nadere eisen kinderbedden en -boxen in de kinderopvang

Klein knuffeldoekje mag wel

Waar het bij knuffels om gaat, is de kans dat een baby er met het gezichtje tegenaan komt te liggen en erin wegzakt. Dan wordt de neus en mond afgesloten en kan het niet goed ademen. Dat kan alleen bij grote, gevulde knuffels gebeuren. Een klein knuffeldoekje heeft alleen een stevig gevuld koppie en bestaat verder uit twee laagjes stof. Ook is het klein, waardoor het wel op het gezichtje van een baby kan komen te liggen, maar dit niet volledig kan afsluiten tot op het matras.

Voor kinderen vanaf 1 jaar geldt dat zij wel een knuffeltje mee mogen in bed, mits het gevulde deel van de knuffel niet groter is dan het hoofdje van het kind.

Buitenslapen

Wij hanteren de volgende richtlijnen voor buitenslapen:

- De kleding, dikte van de slaapzak (met of zonder mouwen) en het beddengoed worden aangepast aan de gevoelstemperatuur. Bij lagere temperaturen wordt aanvullend eventueel een deken gebruikt, om de baby stevig en warm in te stoppen. We gebruiken nooit een dekbed. Als de zon in het bedje schijnt, gebruiken we een parasol of aanklikbaar zonnescherm. Het bedje wordt nooit afgesloten met een laken of deken, dat belemmert de ventilatie. De temperatuur van de baby wordt gecontroleerd via het nekje (met de bovenzijde van de vingers). Zolang het nekje van een baby in bed prettig (= lauw) aanvoelt, heeft de baby het aangenaam. Koude handjes zijn normaal.
- Afhankelijk van de gevoelstemperatuur kan het nodig zijn om bij lage temperaturen een kindje dat buiten slaapt een mutsje op te doen. Belangrijk hierbij is dat het een mutsje is zonder koorden, dat goed past en dat niet over het gezichtje kan zakken als de baby met het hoofdje draait.
- Baby's mogen niet buiten slapen bij extreme weersomstandigheden, waaronder hevige regenval, mist, storm, extreme kou of hitte.
- We laten baby's in kleine stapjes wennen aan buitenslapen. Er wordt gestart met één slaapje per dag, dat indien gewenst, geleidelijk wordt uitgebreid.
- We controleren baby's die buitenslapen even vaak als dat we baby's binnen controleren.
- Baby's en kinderen met neurologische aandoeningen (schade aan ruggenmerg of hersenen) mogen niet buitenslapen. Bij twijfel wordt overlegd met een arts.
- Luchtverontreiniging – met name fijnstof en stikstofdioxide – is in verband gebracht met een verhoogde kans op wiegendood. Check regelmatig de actuele informatie over de luchtkwaliteit op de [website van de Rijksoverheid](#). Gebieden met oranje, rode en paarse kleuren scoren onvoldoende tot zeer slecht, in dat geval is het niet verstandig om kinderen buiten te laten slapen.

De 4 van Veilig Slapen in de Kinderopvang

Als wij een baby in bed leggen, dan houden wij voldoende toezicht

Regelmatig bij de slapende kinderen gaan kijken is een belangrijke beschermende maatregel om zo snel mogelijk een risicovolle situatie te signaleren.

Hoe zorgen wij voor voldoende toezicht?

- Het uitgangspunt is om eens per 15 minuten ter controle langs alle kinderen te gaan.
- We kijken telkens als we een kindje naar bed brengen, ter controle ook even in de andere bedjes.
- Startende baby's houden we zoveel mogelijk extra in het oog. Er zijn aanwijzingen dat veranderingen in omstandigheden en routine bij (jonge) baby's stress en slaapverstoring veroorzaken. We controleren daarom de eerste weken vaker. Het uitgangspunt is eens per 10 minuten.
- We houden baby's die in de ontwikkelfase zitten, waarin ze bijna gaan omdraaien van rug naar buik en baby's die net voor de eerste keer zijn omgedraaid, extra goed in de gaten. We controleren in die fase vaker. Het uitgangspunt is eens per 10 minuten.
- Om startende jonge baby's extra in de gaten te kunnen houden, laten we een baby soms tijdelijk op de groep slapen in een veilig bedje of wiegje in een rustige hoek.
- In het 1e levensjaar is de kans op wiegendood het grootst, daarom is het in die fase extra belangrijk om deze richtlijn van 15 minuten (of 10 minuten in de kritieke fase) te hanteren. Bij kinderen van 1 jaar, die goed slapen en niet ziek zijn, kan een iets ruimer interval gehanteerd worden als 15 minuten niet haalbaar is, met een minimum van elke 30 minuten.
- Om ervoor te zorgen dat fysieke controles op de afgesproken momenten uitgevoerd worden, kan gebruik gemaakt worden van reminders, bijvoorbeeld een timer.
- Aanvullend op het fysieke toezicht, kan het gebruik van een babyfoon met camera helpend zijn. De camera is belangrijk om vast te stellen of een baby bijvoorbeeld veilig op de rug ligt. Situaties waarin een babyfoon nuttig is, is bijvoorbeeld tijdens het buiten spelen.

Communicatie met ouders

Voor het succesvol uitvoeren van het veilig slapen beleid is het van groot belang dat alle betrokkenen, zowel de medewerkers in de opvang als de ouders, het beleid kennen en hiernaar handelen. Goede communicatie vanuit de medewerkers naar de ouders, maar ook van de ouders naar de medewerkers is hierbij zeer belangrijk.

Communicatie bij aanmelding

Door ouders al vóór de geboorte van hun baby op de hoogte te brengen van het veilig slapen beleid, zijn er nog geen vaste verzorgingsroutines ontstaan bij ouders. Doordat ouders van tevoren weten wat er van hen wordt verwacht, kunnen ze hier rekening mee houden en zijn ze goed voorbereid als hun baby naar de opvang gaat.

Belangrijke aandachtspunten:

- Zodra ouders hun baby aanmelden, ontvangen zij informatie (flyer, boekje, korte video) ter voorbereiding op de start bij de opvang. Hierin wordt specifiek benoemd dat het belangrijk is dat, als hun baby voor het eerst naar de opvang gaat, dat het gewend is aan het slapen op de rug, in een slaapzak, in een bedje in de slaapkamer. Ook worden ouders erop gewezen dat hun baby in principe niet ingebakerd wordt op de opvang.
- Voor meer informatie over veilig slapen en alternatieven voor inbakeren verwijzen we ouders naar kinderveiligheid.nl.
- Ouders worden op de hoogte gesteld van het veilig slapen beleid (Protocol Veilig Slapen in de Dagopvang) en weten waar ze deze kunnen lezen.

Communicatie bij intake en start wenperiode

Voor jonge baby's blijkt de overgang van thuis naar kinderopvang vaak een grote gebeurtenis. Want er verandert veel voor een baby op de kinderopvang. Andere verzorgers, nieuwe geluiden en geuren, een ander bedje, een afwijkende dagindeling, en vaak voeding uit een flesje. Deze veranderingen van routine kunnen stress veroorzaken. Stress kan van invloed zijn op de risicofactoren rond wiegendood. Daarom is het belangrijk om een baby langzaam te laten wennen, om de overgang van thuis naar de kinderopvang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Belangrijke aandachtspunten:

- Bij de intake/kennismaking wordt nogmaals het veilig slapen beleid besproken met de ouders. Tijdens dit gesprek vragen wij de ouders hoe hun baby thuis slaapt en of er bijzonderheden zijn. Als er slaapgewoonten zijn die afwijken van ons beleid, bespreken we dit met de ouders. Het zoveel mogelijk gelijktrekken van de slaapgewoonten thuis versus opvang is belangrijk.
- Bij verzoeken van ouders die afwijken van het veilig slapen beleid, wordt verwezen naar het betreffende beleid en uitgelegd wat de risico's zijn. Ook wordt in een gesprek met de ouders gevraagd naar achterliggende redenen van het verzoek en samen naar alternatieve oplossingen gezocht.
- Er wordt gestart met een wenperiode, waarin de baby (enkele malen) op wenbezoek komt. Minimaal één van deze bezoeken bevat ook een slaapmoment.
- Tijdens de wenperiode wordt met de ouders besproken dat het belangrijk is om alle bijzonderheden ten aanzien van het welzijn van de baby, maar ook qua ontwikkeling te melden bij de overdracht in de ochtend. Denk hierbij aan de fase waarin de baby gaat omdraaien van rug naar buik, veranderingen in aantal slaapjes, etc.
- Alle bovengenoemde stappen worden opnieuw doorlopen, wanneer ouders een tweede, derde etc. kindje aanmelden bij onze opvang. Dit om ervoor te zorgen dat de aandacht voor de preventie van wiegendood niet verslapt.

Communicatie tijdens eerste maanden

In de fase waarin een baby probeert om voor de eerste keer om te draaien van rug naar buik, is er een sterk verhoogd risico op wiegendood. De keren daarna, als de baby het omdraaien nog niet goed beheerst en nog niet kan terugdraaien, geven ook een verhoogd risico. Vaak komt deze kritieke fase in de ontwikkeling van de baby juist op het moment dat het nog maar net gestart is in de kinderopvang.

Belangrijke aandachtspunten:

- Er wordt extra aandacht besteed aan een zorgvuldige mondelinge overdracht als de ouder de baby komt brengen. Ouders wordt actief gevraagd naar bijzonderheden ten aanzien van het welzijn van de baby, maar ook qua ontwikkeling. Denk hierbij aan de fase waarin de baby gaat omdraaien van rug naar buik, veranderingen in aantal slaapjes, etc.
- Ook wordt extra aandacht besteed aan de mondelinge overdracht als de ouder de baby aan het eind van de dag komt ophalen. De pedagogisch professional informeert de ouder over belangrijke ontwikkelingen van hun baby tijdens het verblijf op de opvang. Dit versterkt zowel de veiligheid thuis als de veiligheid op de opvang.
- De hierboven genoemde bijzonderheden die besproken zijn in de mondelinge overdracht tussen ouder en pedagogisch professional worden vastgelegd in het (digitale) communicatiesysteem (ouderportaal) tussen ouder en opvang.
- Om ervoor te zorgen dat elke pedagogisch professional, ook parttime- en invalkrachten, op de hoogte zijn van belangrijke ontwikkelingen van de baby (denk aan voor het eerst omdraaien) en eventuele bijzonderheden in de slaapgewoonten, zorgen we altijd voor een zorgvuldige interne overdracht en het vastleggen van deze bijzonderheden. 11

Afwijkende slaapverzoeken van ouders

Komen er ondanks duidelijke communicatie met ouders over het veilig slapen beleid voorafgaand en tijdens de wenperiode, toch slaapverzoeken die afwijken van het beleid, dan gaan we met de ouders in gesprek en leggen uit wat de risico's zijn. Willen zij dan alsnog dat hun baby bijvoorbeeld op de buik slaapt of ingebakerd wordt (soms hebben zij hun baby daar al aan gewend), dan wordt per situatie een zorgvuldige afweging gemaakt of wij aan dit verzoek kunnen voldoen.

Als bij hoge uitzondering op het verzoek ingegaan wordt, moeten ouders een schriftelijk toestemmingsformulier ondertekenen, waarmee zij aangeven op de hoogte te zijn van de risico's en toestemming geven voor de afwijking op het reguliere beleid inclusief argumentatie/advies deskundige. Het toestemmingsformulier wordt zorgvuldig bewaard in het dossier van het kind.

Voor de afwijkende slaapverzoeken 'Inbakeren' en 'Buikligging' gelden een aantal voorwaarden die hierna beschreven worden. Voor alle andere afwijkende slaapverzoeken (denk aan vastleggen/fixeren in bed, slapen met een spreidbroek, etc) wordt contact opgenomen met de kwaliteitsmedewerker van onze organisatie voor overleg.

Inbakeren

Baby's worden in principe niet ingebakerd, behalve als ouders hier nadrukkelijk om vragen. In dat geval wordt de baby alleen ingebakerd als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De ouders hebben deskundig advies ingewonnen bij een kinder- of jeugdarts of verpleegkundige van het consultatiebureau.
- Er wordt ingebakerd met een kant-en-klare inbakerdoek (geen losse doeken), waarbij de baby stevig ingepakt wordt met de armpjes langs het lichaam. Rondom de beentjes zit de doek losser waardoor de baby zijn beentjes kan optrekken en spreiden. Dit is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling van de heupen.
- Een meegebrachte inbakerdoek wordt alleen gebruikt als deze eenvoudig te hanteren is en de betrokken medewerkers een duidelijk instructie hebben ontvangen van de ouders.
- De betrokken medewerkers voelen zich comfortabel en bekwaam om het inbakeren uit te voeren.
- Met een inbakerslaapzak kan niet volgens de richtlijn worden ingebakerd, daarom gebruiken we deze niet. De kans bestaat dat baby's die veel bewegen in deze inbakerslaapzakjes net genoeg ruimte hebben om naar hun buik te draaien. Maar ze kunnen hun armpjes niet genoeg bewegen om ook weer zelf terug te draaien.
- Vanaf 4 maanden wordt in overleg met de ouders het inbakeren geleidelijk afgebouwd. Starten met inbakeren als de baby 4 maanden of ouder is, doen we nooit.

- Het is belangrijk om het inbakeren af te bouwen, voordat een baby begint met omdraaien. Als een ingebakerde baby per ongeluk naar de buik draait, is dat gevaarlijk.
- Vanaf 6 maanden moet het inbakeren volledig afgebouwd zijn. Een baby wordt dan nooit meer ingebakerd. Als een baby eerder, dus voor de leeftijd van 6 maanden, al een poging doet om te gaan draaien van rug naar buik, moet het inbakeren direct gestopt worden. Het is van groot belang dat ouders en pedagogisch professionals signalen van een eerste poging tot omdraaien met elkaar bespreken.

Baby's die ziek zijn, denk aan koorts, luchtweginfectie, verkoudheid, heupdysplasie, scoliose of binnen 24 uur na vaccinatie, worden niet ingebakerd.

Buikligging

- Er zijn bepaalde, maar niet vaak voorkomende (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging om medische redenen (tijdelijk) wel wenselijk kan zijn, bijvoorbeeld het syndroom van Pierre-Robin of bepaalde vormen van een open ruggetje. In zo'n geval wordt de ouders gevraagd naar het deskundig advies van de kinder- of jeugdarts of verpleegkundige van het consultatiebureau.
- Het zonder medische reden op de buik slapen, omdat een baby daar thuis aan gewend is, proberen we zoveel mogelijk te voorkomen door al voordat de baby naar de opvang gaat afspraken te maken met ouders over de slaaphouding.
- Om vergissingen te voorkomen hangt aan het bed van een baby die op de buik slaapt een kaart met een grote letter B.

Verantwoordelijkheid

Wij zijn als kinderopvangorganisatie verantwoordelijk voor het waarborgen van de veiligheid en gezondheid van het kind, ook als er op verzoek met toestemming van ouders afgeweken wordt van het reguliere beleid. In geval van afwijkende slaapverzoeken van ouders zullen wij daarom altijd een professionele afweging maken of het tegemoetkomen aan dat verzoek voldoende veilig en gezond is voor het kind tijdens de opvang. Als bij hoge uitzondering op het verzoek ingegaan wordt, moeten ouders een schriftelijk toestemmingsformulier ondertekenen.

Handelen in geval van calamiteit

Als er ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch een baby in slechte conditie wordt aangetroffen, handel als volgt:

- Blijf kalm.
- Prikkel de baby (zonder krachtig te schudden, ondersteun het hoofdje).
- Roep de hulp in van collega's.
- Bel direct 112.
- Zorg ervoor dat de baby op de rug op een harde ondergrond ligt. Als de baby niet reageert, pas vijf mond-op-mondbeademingen toe. Bij alsnog niet reageren start hartmassage en mond-op-mondbeademing in de verhouding 15:2. Zie [hier](#) voor een gedetailleerdere beschrijving.
- Informeer de ouders.
- Informeer de leidinggevende en de directie.
- Maak notities, inclusief alle tijdstippen wanneer er wat wordt gedaan vanaf het moment waarop de baby gevonden is.

Aanbevolen wordt om in geval van plotseling en onverwacht overlijden daarvan zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen enkele dagen tevens melding te maken bij de Expertisegroep Wiegendood van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) via expertisegroepwiegendood.nvk@gmail.com. Uiteraard alleen met toestemming van de ouders. Een arts van de Expertisegroep kan adviseren over de mogelijkheden van nader (medisch) onderzoek en extra begeleiding bieden.

Raadzaam is om alle omstandigheden zo spoedig mogelijk en zo volledig mogelijk te noteren. Veel gegevens zijn essentieel of van groot belang om naderhand bij te dragen aan het onderzoek naar een oorzaak van en/of factoren die hebben bijgedragen aan het overlijden.

Noteer ten behoeve van een op te stellen observatieverslag: tijdstip van de gebeurtenis, de aangetroffen situatie in het bedje, de houding van de baby (buik-, zij- of rugligging), positie van het gezicht, de kleding en de temperatuur in de ruimte waar de baby aangetroffen is.

De directie beseft dat in geval van overlijden nazorg voor de ouders, de betrokken pedagogisch professional(s) en collega's heel belangrijk is. Goede communicatie tussen alle betrokkenen staat daarbij voorop. In de eerste plaats hebben de ouders recht op volledig inzicht in de omstandigheden rond het overlijden.

Nazorg is van groot belang. Voor de ouders en de medewerkers van de kinderopvang. Aandacht voor alle betrokkenen en openheid over de gang van zaken, dragen bij aan het op gang komen van het rouwproces. De Expertisegroep Wiegendood, van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK), kan advies geven en behulpzaam zijn bij de nazorg (expertisegroepwiegendood.nvk@gmail.com).

14

Uitgave van VeiligheidNL

Dit protocol 'Veilig Slapen in de Dagopvang' is opgesteld door deskundigen vanuit diverse disciplines. Het is gebaseerd op wetenschappelijk inzicht en ervaringen opgedaan vanuit de praktijk en in lijn met de landelijke richtlijn Preventie Wiegendoed.

De Veilig Slapen adviezen worden in Nederland breed ondersteund, door alle (medische) organisaties die zich bezighouden met babyzorg, waaronder consultatiebureaus, kraamzorg, de GGD, kinderartsen, kinder- en neonatologieverpleegkundigen, verloskundigen en VeiligheidNL.

Vragen en toelichting protocol

Lees hier de antwoorden op veel gestelde vragen. Staat jouw vraag er niet tussen? Bespreek deze dan binnen je eigen organisatie, bijvoorbeeld met de kwaliteitsmedewerker.

Om het protocol beter te begrijpen en toe te passen is tevens de e-learning Veilig Slapen in de Kinderopvang beschikbaar.